

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΘΕΜΑ:

**«Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ Ε.Π.Ε. ΑΠΟ ΑΠΟΨΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ,
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ»**

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ: ΜΑΡΙΑ ΦΕΣΤΕΡΙΔΟΥ

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΕΛΕΝΗ ΓΟΥΣΙΑ

ΠΑΤΡΑ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1997

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΘΕΜΑ:

**«Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ Ε.Π.Ε. ΑΠΟ ΑΠΟΨΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ,
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ»**

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ: ΜΑΡΙΑ ΦΕΣΤΕΡΙΔΟΥ
ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΕΛΕΝΗ ΓΟΥΣΙΑ

ΠΑΤΡΑ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1997

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	2725
----------------------	------

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ.....	3
Έννοια.....	3
Γενικά Χαρακτηριστικά.....	3
ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.....	8
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	10
Σύνταξη καταστατικού.....	10
Δημοσίευση καταστατικού.....	11
Θεώρηση βιβλίων πρώτης εγκατάστασης.....	13
Έκδοση άδειας σύστασης της Ε.Π.Ε.	13
Δημοσίευση έκθεσης εκτίμησης.....	14
Άδεια λειτουργίας της Ε.Π.Ε.....	14
Θεώρηση βιβλίων και στοιχείων.....	14
Άνοιγμα των βιβλίων της Ε.Π.Ε.....	14
Ένταξη σε κατηγορίες βιβλίων.....	16
ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	17
ΑΥΞΗΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	18
ΕΛΑΤΤΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	21
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.....	22
Σύγκληση της συνέλευσης.....	23
Δικαίωμα ψήφου.....	24
Αρμοδιότητα της συνέλευσης.....	24
Προσβολή των αποφάσεων της συνέλευσης.....	24
Διορισμός διαχειριστών.....	25
Εξουσία των διαχειριστών.....	25
Ανάκληση των διαχειριστών.....	26
Απαγόρευση ανταγωνισμού.....	26
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ.....	27
Εταιρικό μερίδιο.....	27
Μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου.....	27
Κατάσχεση εταιρικού μεριδίου.....	28
Δάνεια εταίρων προς την εταιρία.....	28
Έξοδος εταίρου και αποκλεισμός εταίρου.....	29
Γνώση πορείας των εταιρικών υποθέσεων.....	29
Διανομή κερδών.....	29
ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ.....	34
Από νομική άποψη.....	34

Από φορολογική άποψη	35
Από λογιστική άποψη.....	35
ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε. ΑΠΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΨΗ.....	36
Φορολογία των κερδών της Ε.Π.Ε.....	36
Χαρτόσημο επί των κερδών της Ε.Π.Ε.	38
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.....	40
Τήρηση προσωπικών λογαριασμών των εταίρων.....	40
Παράδειγμα επί της διαθέσεως αποτελεσμάτων	40
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.....	46
Διαδικασία εγκρίσεων των οικονομικών καταστάσεων της Ε.Π.Ε.....	46
Χρόνος κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων της Ε.Π.Ε.....	48
Ο ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	49
Ενεργητικό	49
Παθητικό.....	51
Λογαριασμοί τάξεως	54
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ «ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ» ΤΗΣ Ε.Π.Ε.....	55
ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	57
ΣΥΝΟΠΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.	58
ΛΥΣΗ ΓΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.....	59
ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.....	62
ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΩΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΜΕΡΙΔΑΣ «ΕΝ ΖΩΗ» ΕΤΑΙΡΟΥ.....	63
ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΩΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΜΕΡΙΔΑΣ ΕΞΑΙΤΙΑΣ ΘΑΝΑΤΟΥ.....	64
ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ	65
ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	66
Με έκδοση νέων εταιρικών μεριδίων.....	66
Με αύξηση της ονομαστικής αξίας των παλαιών μεριδίων	67
Με μετατροπή του αποθεματικού σε εταιρικό κεφάλαιο.....	67
ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΕΛΑΤΤΩΣΕΩΣ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	70
Ελάττωση πλεονάζοντος κεφαλαίου.....	70
Ελάττωση κεφαλαίου εξαιτίας ζημιάς.....	71
Ελάττωση κεφαλαίου εξαιτίας αποκλεισμού εταίρου	71
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	73

ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Έννοια: Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) είναι η εμπορική κεφαλαιουχική εταιρία, που έχει νομική προσωπικότητα και για μεν τα εμπορικά χρέη ευθύνεται το νομικό πρόσωπο με την περιουσία του και όχι οι εταίροι, το δε εταιρικό της κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα τμήματα, τα εταιρικά μερίδια, που δεν μπορούν όμως να παρασταθούν με τίτλους (μετοχές).

Πρόκειται για μία νέα σχετικά μορφή εταιρίας. Πρωτοεμφανίστηκε στην Γερμανία με νόμο που ψηφίστηκε το 1892. Η προσπάθεια νομικής εμφάνισης της Ε.Π.Ε. αρχίζει από το 1924. Υπήρχαν αντιρρήσεις και υποστηρίχθηκε από πολλούς ότι η Ε.Π.Ε. θα φέρει καταχρήσεις σε βάρος των τρίτων. Οι κατηγορίες αυτές αργότερα αποδείχθηκαν αβάσιμες από το γεγονός ότι ο θεσμός της νέας αυτής μορφής εταιρίας, επικράτησε στις ευρωπαϊκές χώρες. Έτσι γεννήθηκε και στην Ελλάδα η Ε.Π.Ε. ακολουθώντας το παράδειγμα της υπόλοιπης Ευρώπης, αποτελώντας όμως δημιούργημα των νεώτερων χρόνων. Η εισαγωγή της έγινε με τον ν. 3190 της 9/16 Απριλίου του 1955 «περί εταιριών περιορισμένης ευθύνης». Με το Π.Δ. 419/1986 προσαρμόστηκαν οι διατάξεις του νόμου 3190/1955 προς τις διατάξεις της 4^{ης} Οδηγίας της Ε.Ο.Κ., όπως επίσης και οι νέες διατάξεις του νόμου 2190/1920 για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων οι οποίες εφαρμόζονται και στις εταιρίες περιορισμένης ευθύνης. Η καινοτομία του νόμου 3190 είναι ότι κατάργησε την απεριόριστη και αλληλέγγυα ευθύνη των εταίρων (και αυτή είναι η διαφορά της Ε.Π.Ε. από την Ο.Ε.) και ότι τα εταιρικά μερίδια δεν παρίστανται με μετοχές, πράγμα το οποίο την διαστέλλει από την Α.Ε. Ο ν. 3190 πάντως δε δίνει τον ορισμό. Το Π.Δ. 419/1986 ακολούθησαν τα Π.Δ. 326/1994 και 279/1993.

Γενικά Χαρακτηριστικά: Τα κύρια χαρακτηριστικά της Ε.Π.Ε., όπως αυτά δίνονται από τον ν. 3190/1955 είναι η περιορισμένη ευθύνη των εταίρων αλλά και η

έλλειψη δυνατότητας παράστασης των εταιρικών μεριδίων με μετοχές. Αναλυτικότερα μπορούμε να πούμε ότι:

1. Για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται με την περιουσία της μόνο η εταιρία. Αυτή είναι και η διαφορά της Ε.Π.Ε. από την Ο.Ε. και Ε.Ε. αλλά και το κοινό της σημείο προς την Α.Ε.
2. Όπως αναφέραμε και πρωτύτερα, τα εταιρικά μερίδα δεν μπορούν να παρασταθούν με μετοχές και αυτή είναι η διαφορά της Ε.Π.Ε. με την Α.Ε. Γι'αυτόν ακριβώς το λόγο λένε πολλοί ότι ο όρος Ε.Π.Ε. δεν είναι ιδιαίτερα πετυχημένος. Περιορισμένη είναι μόνο η ευθύνη των εταίρων. Αντίθετα, η εταιρία ευθύνεται απεριόριστα έναντι των υποχρεώσεών της.

Αποτελεί μία ιδιόρρυθμη μορφή εταιρίας που συνδυάζει το προσωπικό με το κεφαλαιουχικό στοιχείο. Τα προσωπικά χαρακτηριστικά της είναι τα εξής:

1. Η νόμιμη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και η εκπροσώπηση της Ε.Π.Ε. ανήκει σε όλους τους εταίρους που δρουν συλλογικά (ν. 3190/1953, άρθρο 16). Μπορεί βέβαια να γίνει και διαφορετική συμφωνία είτε από το καταστατικό και με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων και να ανατεθεί η εκπροσώπηση της εταιρίας σε έναν ή περισσότερους εταίρους ή και μη εταίρους για ορισμένο χρόνο ή μη (ν. 3190/55, άρθρο 17).
2. Η νόμιμη δυνατότητα ύστερα από συμφωνία μεταξύ των εταίρων για την καταβολή συμπληρωματικών εισφορών, για να καλύψει η Ε.Π.Ε. ζημιά χρήσης όπως αυτή βεβαιώνεται στον Ισολογισμό. Μπορεί επίσης να γίνει συμφωνία μεταξύ των εταίρων για άλλες παρεπόμενες παροχές που δεν αποτελούν εισφορές σε χρήμα ή σε είδος σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ.1 του ν. 3190, για απαγόρευση στους εταίρους του ανταγωνισμού, για απαγόρευση της μεταβιβάσεως ή της μεταβιβάσεως κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις του εταιρικού μεριδίου, για την έξοδο των εταίρων από την εταιρία και για λύση της εταιρίας εξαιτίας λόγου που δεν προβλέπεται από τον νόμο. Αυτού του είδους οι συμφωνίες είναι ισχυρές μόνο

εφόσον έχουν περιληφθεί στο συστατικό έγγραφο της εταιρίας (ν. 3190/55, άρθρο 6, παρ.3).

3. Η τροποποίηση της εταιρικής σύμβασης μπορεί να γίνει μόνο με απόφαση της συνέλευσης, που λαμβάνεται από την πλειοψηφία τουλάχιστον των τριών τετάρτων του συνόλου των εταίρων, οι οποίοι εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα όλου του εταιρικού κεφαλαίου (ν. 3190/55, άρθρο 38, παρ.1).

4. Η νόμιμη δυνατότητα εξόδου από την Ε.Π.Ε. ή αποκλεισμού του κάθε εταίρου, αν υπάρχει σπουδαίος λόγος, κατόπιν αποφάσεως του Προέδρου Πρωτοδικών. Με αυτή την απόφαση προσδιορίζεται και η αξία της μερίδας συμμετοχής του εξερχόμενου εταίρου.

Έπειτα από αίτηση διαχειριστή ή εταίρου και με την προϋπόθεση να υπάρχει σπουδαίος λόγος, το Δικαστήριο μπορεί να αποκλείσει από την εταιρία κάποιον ή κάποιους από τους εταίρους, εφόσον έχει βέβαια ληφθεί απόφαση της συνέλευσης. Μετά την καταβολή στον αποκλειόμενο εταίρο της αξίας της μερίδας συμμετοχής του, η εταιρία συνεχίζεται μεταξύ των υπόλοιπων εταίρων (ν. 3190/55, άρθρο 33).

5. Η νόμιμη απαγόρευση χορήγησης δανείου από τους εταίρους προς την εταιρία με εμπράγματα ασφάλεια αγαθών της εταιρικής περιουσίας. Αν παρόλα αυτά συσταθεί εμπράγματα ασφάλεια, τότε αυτή είναι άκυρη.

Η εξόφληση από την εταιρία των δανείων που της χορήγησαν οι εταίροι της θεωρείται σαν να μην έχει γίνει, εφόσον με την εξόφλησή αυτή ματαιώνεται, ολικά ή μερικά, η ικανοποίηση τρίτων προς την εταιρία (ν. 3190/55, άρθρο 32).

6. Η νόμιμη δυνατότητα χορήγησης δανείων από τους εταίρους στην Ε.Π.Ε. χωρίς όμως εμπράγματα ασφάλεια. Πάντως σε περίπτωση λύσης της εταιρίας για οποιονδήποτε λόγο, εκτός από αυτόν της κηρύξεώς της σε κατάσταση πτωχεύσεως, οι απαιτήσεις από δάνεια των εταίρων ικανοποιούνται μετά την εξόφληση των υπόλοιπων χρεών της εταιρίας. Δηλαδή, ο εταίρος δανειστής δεν εξομοιώνεται με τους δανειστές τρίτους (ν. 3190/55, άρθρο 32, παρ. 3).

7. Η νόμιμη προσβολή των αποφάσεων της συνέλευσης των εταίρων από τους διαχειριστές και κάθε εταίρο που έχουν το δικαίωμα να το κάνουν ενώπιον του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας, εάν βέβαια οι αποφάσεις αυτές ελήφθησαν κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού της εταιρίας (ν. 3190/55, άρθρο 15, παρ. 1).
8. Η νόμιμη λύση της Ε.Π.Ε. σε περίπτωση που είτε προβλέπεται από το νόμο είτε από το καταστατικό. Επίσης, μπορεί να λυθεί με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων, που θα ληφθεί εφόσον στο καταστατικό δεν ορίζεται διαφορετικά, από τα τρία τέταρτα του συνολικού αριθμού των εταίρων οι οποίοι εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του συνολικού εταιρικού κεφαλαίου. Υπάρχει και η περίπτωση της λύσης της εταιρίας δια δικαστικής απόφασεως εξαιτίας κάποιου σπουδαίου λόγου, έπειτα από αίτηση κάποιου ή κάποιων από τους εταίρους που εκπροσωπούν το ένα δέκατο του εταιρικού κεφαλαίου. Φυσικά βέβαια λύνεται μία Ε.Π.Ε. όταν κηρυχθεί σε κατάσταση πτωχεύσεως. Πρέπει να τονίσουμε ότι η εταιρία δεν λύνεται με την απαγόρευση, την πτώχευση ή τον θάνατο κάποιου ή κάποιων από τους εταίρους εκτός αν αυτό ορίζεται στο καταστατικό (ν. 3190/55, άρθρο 44).

Αυτά σε γενικές γραμμές είναι τα προσωπικά χαρακτηριστικά μιας Ε.Π.Ε. τα οποία δείχνουν την έντονη συνεργασία προσωπικοτήτων στη δράση και τη ζωή της Ε.Π.Ε. αλλά και το ρόλο που παίζουν οι προσωπικότητες των εταίρων στην πορεία που ακολουθεί η εταιρία και στην διαμόρφωση της πολιτικής της.

Όπως αναφέραμε και πρωτύτερα, η Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης είναι μία ιδιόρρυθμη μορφή εταιρίας που συνδυάζει το προσωπικό με το κεφαλαιουχικό στοιχείο. Αναλύσαμε ορισμένα στοιχεία της που αποδεικνύουν την έντονη ανάμειξη των εταίρων με τα προσωπικά τους γνωρίσματα στην οργάνωση και διοίκηση της εταιρίας. Υπάρχουν όμως και κεφαλαιουχικά χαρακτηριστικά σε μία Ε.Π.Ε. που θα αναφέρουμε στη συνέχεια. Αυτά είναι:

1. Η υποχρέωση καταβολής ορισμένου ποσού εταιρικού κεφαλαίου το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τρία εκατομμύρια (3.000.000) δραχμές που πρέπει

να καταβληθούν ολοσχερώς κατά την κατάρτιση της εταιρικής συμβάσεως. Το ήμισυ τουλάχιστον από αυτό το ποσό πρέπει να καταβληθεί σε μετρητά (ν. 3190/55, άρθρο 4, παρ.1 όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 2065/1292).

2. Η υποχρέωση κατοχής μιας μερίδας συμμετοχής με ένα ή περισσότερα εταιρικά μερίδια. Η μερίδα συμμετοχής του εταίρου δεν μπορεί να ορισθεί κατώτερη των 10.000 δραχμών ή πολλαπλασίου του ποσού αυτού (ν. 3190/55, άρθρο 4, παρ.2).
3. Η έλλειψη της ευθύνης των εταίρων -ευθύνονται όλοι περιορισμένα και μέχρι του ποσού της εταιρικής μερίδας- και ευθύνεται απεριόριστα η Ε.Π.Ε. για τα χρέη της και με μόνη εγγύηση το εταιρικό της κεφάλαιο (ν. 3190/55, άρθρο 1, παρ. 1).
4. Η υποχρέωση απολογισμού του εκπροσωπούμενου στη λήψη αποφάσεων. Κάθε εταίρος έχει δικαίωμα μιας τουλάχιστον ψήφου στη συνέλευση. Εάν έχει περισσότερα εταιρικά μερίδια, ο αριθμός των ψήφων είναι ανάλογος του αριθμού των μεριδίων του (ν. 3190/55, άρθρο 12, παρ.1).
5. Η απαγόρευση, η πτώχευση ή ο θάνατος εταίρου δεν αποτελούν λόγους να λυθεί η Ε.Π.Ε. εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από το καταστατικό (ν. 3190, άρθρο 44, παρ.2).

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Η παράγραφος 2 του άρθρου 6 του ν. 3190/55 ορίζει ότι η εταιρική σύμβαση καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, το οποίο πρέπει να περιέχει στοιχεία που ορίζονται από το νόμο, δηλαδή:

- α) Το όνομα, το επώνυμο και το επάγγελμα των εταίρων, την κατοικία και την ιθαγένειά τους.
- β) Την εταιρική επωνυμία, η οποία αποτελείται από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων ή το αντικείμενο με το οποίο θα ασχολείται η εταιρία ή και από τα δύο και απαραίτητα από τη φράση ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ.
- γ) Την έδρα της εταιρίας και το σκοπό της. Ως έδρα της εταιρίας πρέπει να ορίζεται δήμος ή κοινότητα της ελληνικής επικράτειας και ο σκοπός της να είναι θεμιτός και να μην αντιβαίνει στα χρηστά ήθη και τη δημόσια τάξη.
- δ) Την ιδιότητα της εταιρίας ως εταιρία περιορισμένης ευθύνης.
- ε) Το Κεφάλαιο της εταιρίας, τη μερίδα συμμετοχής και τα τυχόν πλείονα εταιρικά μερίδια κάθε εταίρου, όπως βεβαίωση των ιδρυτών για καταβολή του Κεφαλαίου.
- στ) Το αντικείμενο των εισφορών σε είδος, την αποτίμησή τους και το όνομα του εισφέροντος εταίρου, όπως και το σύνολο της αξίας των εισφορών σε είδος, με βάση το άρθρο 9 του ν. 2190/1922 και το άρθρο 5 του ν. 3190/55.
- ζ) Τη διάρκεια της εταιρίας.

Εκτός από τα παραπάνω στοιχεία, το Καταστατικό της εταιρίας μπορεί να περιέχει διάφορα άλλα προαιρετικά στοιχεία, τα οποία η παράγραφος 3 του άρθρου 6 του ν. 3190/55 ενδεικτικά αναφέρει και τα οποία συνίστανται σε διάφορες συμφωνίες μεταξύ των εταίρων για:

- ι) Συμπληρωματικές εισφορές (άρθρο 36) για άλλες παρεπόμενες παροχές τους που δεν αποτελούν εισφορές σε χρήμα ή σε είδος, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 5 του ν. 3190/55.

- ii) Απαγόρευση της μεταβίβασης ή της παροχής δικαιώματος μεταβίβασης, με ορισμένες προϋποθέσεις, του εταιρικού μεριδίου (ν. 3190/55, άρθρο 28).
- iii) Απαγόρευση στους εταίρους του ανταγωνισμού (ν. 3190/55, άρθρο 20).
- iv) Δικαίωμα των εταίρων να εξέλθουν από την εταιρία, υπό ορισμένες προϋποθέσεις και εξαιτίας σπουδαίου λόγου, έπειτα από απόφαση του Προέδρου των Πρωτοδικών. Επίσης, υφισταμένου σπουδαίου λόγου το Δικαστήριο, μετά από αίτηση διαχειριστή ή εταίρου, μπορεί να αποκλείσει από την εταιρία κάποιον ή κάποιους από τους εταίρους, εφόσον ληφθεί για αυτό απόφαση της συνέλευσης (ν. 3190/55, άρθρο 33).
- v) Διάλυση της εταιρίας για λόγους μη προβλεπόμενους από το νόμο (ν. 3190/55, άρθρο 44).
- vi) Έλεγχο της διαχείρισης και
- vii) Διάφορες άλλες συμφωνίες των εταίρων για διορισμό διαχειριστών, διάθεση κερδών κ.λπ.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Σύνταξη Καταστατικού

ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΡΑΧΜΕΣ:

Στην Αθήνα σήμερα, στις _____, μηνός _____ χίλια εννιακόσια ενενήντα _____, ημέρα _____ στο Συμβολαιογραφείο μου, κείμενο στην οδό _____ αριθμός _____, όροφος _____, ιδιοκτησίας Εκκλησίας της Ελλάδος, σ'εμένα τη συμβολαιογράφο και κάτοικο Αθήνας με έδρα την Αθήνα _____ παρουσιάστηκαν οι μη εξαιρούμενοι από το Νόμο κ.κ.

1) _____ του _____ και της _____, γεννημένος στην Αθήνα, _____ κάτοικος Αθήνας, οδός _____ κάτοχος του δελτίου ταυτότητας με αριθμό _____ Παραρτήματος Ασφαλείας Αθηνών,

2) _____ σύζυγος _____, το γένος _____ και γεννημένη στην Αθήνα, _____ κάτοικος Αθήνας, οδός _____, κάτοχος του δελτίου ταυτότητας με αριθμό _____ του _____ Παραρτήματος Ασφαλείας Αθηνών, ελληνικής ιθαγένειας και υπηκοότητας και ζήτησαν τη σύνταξη και υπογραφή αυτού του συμβολαίου, με το οποίο δήλωσαν, συμφώνησαν και αποδέχτηκαν αμοιβαία τα παρακάτω: ότι συστήνουν μεταξύ τους εταιρία

περιορισμένης ευθύνης, διεπομένη από τις διατάξεις του Νόμου 3190/1955, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, και με τους παρακάτω ειδικότερους όρους και

συμφωνίες που περιλαμβάνονται στον παρόν Καταστατικό σύστασης της εταιρίας αυτής, το οποίο έχει ως ακολούθως:

Δημοσίευση Καταστατικού

Το άρθρο 8 του ν. 3190/55 ορίζει ότι:

- (α) Αντίγραφο της εταιρικής σύμβασης κατατίθεται με επιμέλεια κάθε εταίρου ή διαχειριστή και υποχρεωτικά από το Συμβολαιογράφο, μέσα σε ένα μήνα από την κατάρτισή της, στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου της έδρας της Εταιρίας. Ο Γραμματέας καταχωρίζει την εταιρική σύμβαση στη Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Π.Δ. 419/1986).
- (β) Με επιμέλεια κάθε εταίρου ή διαχειριστή και με δαπάνες της ενδιαφερόμενης Εταιρίας, δημοσιεύεται, στο Τεύχος Αωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβέρνησης, ανακοίνωση για την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης των πράξεων και των στοιχείων που υποβάλλονται σε δημοσιότητα, τροποποιούμενης ανάλογα της παρ.3 του άρθρου 21 του ν. 1599/86 «Σχέσεις κράτους - πολίτη, καθιέρωση νέου τύπου ταυτότητας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 75/86). Από την ημέρα της δημοσίευσης αρχίζει η νομική προσωπικότητά της.
- (γ) Ο Γραμματέας κάθε Πρωτοδικείου τηρεί Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης που αποτελείται από:
- 1) το βιβλίο μητρώου,
  - 2) τη μερίδα κάθε Εταιρίας,
  - 3) το φάκελο της Εταιρίας και
  - 4) το ευρετήριο των εταιριών.

Στο βιβλίο μητρώου καταχωρίζεται με χρονολογική σειρά η επωνυμία κάθε Εταιρίας Περιορισμένης Ευθύνης. Οι καταχωρημένες εταιρίες αριθμούνται, ο δε

αριθμός καταχώρησης, που αποτελεί τον αριθμό μητρώου της εταιρίας, αναγράφεται στο φάκελο και την μερίδα της εταιρία. Ο αριθμός μητρώου μνημονεύεται επίσης σε κάθε έγγραφο που υποβάλλεται για καταχώρηση στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου και σε κάθε έγγραφο ή πιστοποιητικό της υπηρεσίας αυτής. Ο αριθμός μητρώου εταιρίας δεν μπορεί να δοθεί σε άλλη, ακόμη και μετά τη λήξη της.

Στη μερίδα της εταιρίας καταχωρίζονται οι πράξεις και τα στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Στη μερίδα αυτή αναγράφονται η επωνυμία, η έδρα, η διάρκεια και το κεφάλαιο της εταιρίας, τα ονοματεπώνυμα και οι διευθύνσεις των προσώπων τα οποία από κοινού ή μεμονωμένα εκπροσωπούν την εταιρία και το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του προσώπου που είναι εξουσιοδοτημένο για την παραλαβή των εγγράφων που κοινοποιούνται προς την εταιρία. Μεταγενέστερες μεταβολές των ανωτέρω σημειώνονται στη μερίδα της Εταιρίας αμέσως μετά τις σχετικές καταχωρίσεις ή την υποβολή των σχετικών εγγράφων.

Στο φάκελο της εταιρίας τηρούνται όλα τα έγγραφα που καταχωρίζονται στη μερίδα της.

Στο ευρετήριο των εταιριών αναγράφεται με αλφαβητική σειρά η ακριβής επωνυμία κάθε εταιρίας και ο αριθμός μητρώου της. Για την τήρηση του ευρετηρίου δε λαμβάνονται υπόψη οι λέξεις «εταιρία περιορισμένης ευθύνης».

Οι φάκελοι και οι μερίδες ταξινομούνται με βάση τον αριθμό μητρώου της εταιρίας.

Πριν να γίνουν οι παραπάνω διατυπώσεις κανείς από τους εταίρους δεν μπορεί να υπαναχωρήσει από την εταιρία. Ο θάνατος, η πτώχευση ή η απαγόρευση εταίρου δεν αποτελεί κώλυμα για την ενέργεια αυτών των διατυπώσεων (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Π.Δ. 419/1986).

(δ) Σε περίπτωση ίδρυσης από την Εταιρία υποκαταστήματος στην περιφέρεια άλλου εκτός της έδρας αυτής Πρωτοδικείου, πρέπει να κατατίθεται στη Γραμματεία

αυτού του Πρωτοδικείου, με επιμέλεια κάθε εταίρου ή διαχειριστή, αντίγραφο της εταιρικής σύμβασης, μετά σ'ένα μήνα από την ίδρυση του υποκαταστήματος. Ο Γραμματέας καταχωρίζει την εταιρική σύμβαση στο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης, με την ευδιάκριτη ένδειξη «Υποκατάστημα». Για τις υποχρεώσεις που δημιουργούνται πριν από την ολοκλήρωση των παραπάνω διατυπώσεων, ευθύνονται μαζί με την εταιρία και οι διαχειριστές σε ολόκληρο (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Π.Δ. 417/1986).

Στο άρθρο 9 του ν. 3190/55 ορίζεται ότι η εταιρία αποκτά τη νομική προσωπικότητα μετά την πραγματοποίηση των παραπάνω διατυπώσεων. Οι επ'ονόματι της εταιρίας συμβληθέντες για τη συμπλήρωση των παραπάνω διατυπώσεων ευθύνονται απεριόριστα και εξ'ολοκλήρου. Ευθύνεται όμως μόνο η εταιρία για τα ρητώς επ'ονόματί της πριν από το χρόνο που έγιναν οι πράξεις, εάν εντός τριών μηνών από τη δημοσίευσή της εκτελέστηκαν από αυτήν οι σχετικές υποχρεώσεις.

Θεώρηση βιβλίων πρώτης εγκατάστασης

Θεωρούνται τα βιβλία που προβλέπονται από τον Κ.Β.Σ. Πρώτης Εγκατάστασης στο όνομα ενός από τους εταίρους.

Στα βιβλία αυτά καταχωρούνται τα έξοδα που αφορούν την ίδρυση της Ε.Π.Ε., καθώς και τα έξοδα απόκτησης νέων παγίων στοιχείων (κτίρια, έπιπλα, μηχανήματα κ.λπ.).

Έξοδα που αφορούν την ίδρυση είναι τα συμβολαιογραφικά, αμοιβές δικηγόρων, φοροτεχνικά, δημοσίευση Καταστατικού έκθεσης επιτροπής εκτίμησης κ.λπ.

Έκδοση άδειας σύστασης της Ε.Π.Ε.

Στη συνέχεια εκδίδεται η άδεια σύστασης της Ε.Π.Ε. από τη Νομαρχία.

Δημοσίευση έκθεσης εκτίμησης

Η έκθεση εκτίμησης της επιτροπής δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως «ΔΕΛΤΙΟ Α.Ε. και Ε.Π.Ε.».

Άδεια λειτουργίας της Ε.Π.Ε.

Η άδεια λειτουργίας της Ε.Π.Ε. δίνεται από την αρμόδια ΔΟΥ με τη συμπλήρωση και υποβολή του εντύπου «ΔΗΛΩΣΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ» και τα ένθετα έντυπα για τα «ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ».

Θεώρηση Βιβλίων και Στοιχείων

Μετά τη λήψη της άδειας λειτουργίας από την εφορία θεωρούνται τα βιβλία και τα στοιχεία της Ε.Π.Ε. που προβλέπονται από τον Κ.Β.Σ. και από ειδικούς νόμους, όπως θα δούμε παρακάτω.

Άνοιγμα των βιβλίων της Ε.Π.Ε.

Μετά τη θεώρηση προβαίνουμε στο άνοιγμα των βιβλίων, δηλαδή κάνουμε τη λογιστική οργάνωση της επιχείρησης ως εξής:

(α) ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ - ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Συντάσσεται και στις Ε.Π.Ε., ως πρώτη εργασία, η απογραφή και στη συνέχεια ο Ισολογισμός, που καταχωρείται στο Συγκεντρωτικό Ημερολόγιο. Από αυτό στη συνέχεια μεταφέρονται οι εγγραφές στο Γενικό Καθολικό και έτσι ανοίγουν οι λογαριασμοί για να λειτουργήσει η επιχείρηση.

(β) ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Β.Σ., όπως θα δούμε πιο κάτω, και με τις ανάγκες της Ε.Π.Ε. τηρούνται: ΑΗ ταμείου, ΑΗ αγορών, ΑΗ πωλήσεων, ΑΗ διαφόρων πράξεων, Συγκεντρωτικό Ημερολόγιο, Βιβλίο Απογραφής και Ισολογισμού, στο οποίο εκτός από την απογραφή των περιουσιακών στοιχείων και τη σύνταξη του Ισολογισμού που αναφέρεται πιο πάνω καταχωρείται και η ανάλυση του λογ/σμού Αποτελέσματα Χρήσεως και ο Πίνακας Διάθεσης των Κερδών, Βιβλίο Αποθήκης που τυχόν προβλέπεται από τον Κ.Β.Σ., Βιβλίο Παραγωγής Κοστολογίου, αν πρόκειται για βιομηχανική επιχείρηση, Βιβλίο Πρακτικών Συνελεύσεων Εταίρων, στο οποίο καταχωρούμε τα πρακτικά των συνελεύσεων, Βιβλίο Εταίρων στο οποίο καταχωρούμε όλα τα στοιχεία των εταίρων, καθώς και τα μερίδιά τους, Βιβλίο Πρακτικών Διαχείρισης στο οποίο καταχωρούνται οι αποφάσεις των διαχειριστών κατά τη λειτουργία της Ε.Π.Ε.

Εκτός από τα παραπάνω βιβλία, τηρούμε αθεώρητα και τα πιο κάτω Βιβλία ή καρτέλες:

Καρτέλες Πελατών - Χρεωστών Διαφόρων,

Καρτέλες Προμηθευτών - Πιστωτών Διαφόρων,

Καρτέλες Τραπεζών,

Βιβλίο Γραμματίων Εισπρακτέων - Πληρωτέων,

Αναλυτικά Καθολικά Εξόδων - Εσόδων σε καρτέλες, ιδιαίτερα για κάθε πρωτοβάθμια λογαριασμό, για την ανάλυσή τους.

Στη συνέχεια:

α) Ανοίγουμε τους λογαριασμούς στα Αναλυτικά Ημερολόγια που πρόκειται να χρησιμοποιήσουμε αμέσως. Οι λογαριασμοί εξαρτώνται από το είδος των εργασιών.

β) Τα μετρητά που καταχωρήσαμε στο λογαριασμό Χρηματικά Διαθέσιμα τα καταχωρούμε και στο λογαριασμό του Αναλυτικού Ημερολογίου Ταμείου.

γ) Ενημερώνουμε το Βιβλίου των Εταίρων.

Μετά από αυτές τις εργασίες η επιχείρηση είναι λογιστικά οργανωμένη και μπορεί να λειτουργήσει.

Σχετικά με τα στοιχεία Τιμολόγια, Αποδείξεις, Πιστωτικά κ.λπ. που πρέπει να έχουν τυπωθεί μαζί με τη θεώρηση των Βιβλίων, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κ.Β.Σ. για το τι πρέπει να χρησιμοποιηθεί.

Τα έξοδα ίδρυσης θα μεταφερθούν από την έκθεση της επιτροπής εκτίμησης στη χρέωση του λογαριασμού Ανώματες Ακινήτοποιήσεις και Έξοδα Πολυετούς Απόσβεσης με πίστωση του λογαριασμού Κεφάλαιο.

Ένταξη σε κατηγορίες βιβλίων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Π.Δ. 186/1992 ΦΕΚ 84/26-5-92 ΤΕΥΧΟΣ Α΄ παρ.2, από την έναρξη των εργασιών τους εντάσσονται στην ΤΡΙΤΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ οι ανώνυμες εταιρίες και οι εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, ημεδαπές και αλλοδαπές, ανεξάρτητα από το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους και το ύψος των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων τους.

ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το εταιρικό κεφάλαιο έχει για την Ε.Π.Ε. την έννοια που έχει για την Α.Ε. το μετοχικό κεφάλαιο. Και στην Ε.Π.Ε. αποτελεί σταθερή μαθηματική ποσότητα που μπορεί να αυξομειωθεί μόνο με τροποποίηση του καταστατικού, σε αντίθεση με την εταιρική περιουσία που είναι μεταβλητή.

Το ποσό του δεν είναι δυνατό να είναι κατώτερο των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) δραχμών και πρέπει να καταβληθεί ολοσχερώς κατά την κατάρτιση της εταιρικής σύμβασης. Το μισό τουλάχιστον του ποσού αυτού πρέπει να είναι καταβεβλημένο σε μετρητά.

Οι υφιστάμενες εταιρίες περιορισμένης ευθύνης που έχουν κεφάλαιο κατώτερο των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) δραχμών υποχρεούνται, εντός δύο ετών από την έναρξη ισχύος της εταιρικής σύμβασης, να το αυξήσουν μέχρι το κατώτατο όριο που αναφέραμε παραπάνω (ν. 3190/55, άρθρο 4, παρ.1, όπως αντικαταστάθηκε η παράγραφος με την παράγραφο 3 του άρθρου 39 του ν. 2065/1992).

Όσον αφορά στην μερίδα συμμετοχής του εταίρου, αυτή δεν μπορεί να είναι κατώτερη των 10.000 δρχ. ή πολλαπλασίου του ποσού αυτού. Κάθε εταίρος μετέχει στην εταιρία μόνο με μία μερίδα συμμετοχής και με περισσότερα εταιρικά μερίδια που αποτελούν τη μερίδα συμμετοχής του, αν η εισφορά του είναι πολλαπλάσια από το ελάχιστο ποσό μερίδας συμμετοχής που ορίζει το καταστατικό.

Σχετικά με τις εισφορές σε είδος, εάν η αποτίμηση της εισφοράς είναι κατώτερη από 10.000 δρχ. ή πολλαπλασίου αυτού του ποσού, τότε συμπληρώνεται με δραχμές μέχρι να φτάσει αυτό το ποσό.

ΑΥΞΗΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου μιας Ε.Π.Ε. μπορεί να γίνει μετά από απόφαση της συνέλευσης των εταίρων, που παίρνεται με πλειοψηφία τουλάχιστον των 3/4 του συνολικού αριθμού τους, οι οποίοι εκπροσωπούν τα 3/4 του συνολικού εταιρικού κεφαλαίου.

Η ανάληψη του νέου κεφαλαίου γίνεται είτε από τους εταίρους είτε από τρίτους, με έγγραφη δήλωσή τους προς την εταιρία, μέσα σε 20 ημέρες από τότε που λήφθηκε η απόφαση της συνελεύσεως για αύξηση του κεφαλαίου.

Αμέσως μετά τη λήξη της προθεσμίας και μέσα σε 10 ημέρες πρέπει να καταρτιστεί συμβολαιογραφικό έγγραφο μεταξύ των διαχειριστών της εταιρίας και εκείνων που ανέλαβαν τα εταιρικά μερίδια.

Τα νέα αυτά εταιρικά μερίδια πρέπει να είναι της ίδιας ονομαστικής αξίας με τα παλαιά εξαιτίας της αρχής της ισότητας των μεριδίων. Η απόφαση της συνελεύσεως για αύξηση του κεφαλαίου δημοσιεύεται στο δελτίο Α.Ε. και Ε.Π.Ε. Κατά την αύξηση του κεφαλαίου και την ανάληψη των εταιρικών μεριδίων, προτιμώνται οι παλαιοί εταίροι εκτός εάν το καταστατικό ρυθμίζει διαφορετικά το θέμα.

Η αύξηση του κεφαλαίου της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης μπορεί να γίνει ως εξής:

- α) Με έκδοση νέων εταιρικών μεριδίων.
- β) Με αύξηση της ονομαστικής αξίας των παλαιών εταιρικών μεριδίων.

Γίνεται στην περίπτωση που η Ε.Π.Ε. για να αποκλείσει την είσοδο νέων εταίρων, προβαίνει στην αύξηση της ονομαστικής αξίας των ήδη υπαρχόντων μεριδίων. Έχουμε να παρατηρήσουμε εδώ, ότι υπάρχει υποχρέωση των παλαιών εταίρων να καταβάλλουν τη διαφορά, ενώ κατά την έκδοση νέων εταιρικών μεριδίων υπάρχει μόνο δικαίωμα και όχι υποχρέωση των παλαιών εταίρων.

- γ) Με μετατροπή του αποθεματικού σε εταιρικό κεφάλαιο.

Αύξηση του κεφαλαίου μπορεί να γίνει και με κεφαλαιοποίηση αποθεματικού. Η καταστατική γενική συνέλευση θα αποφασίσει με πλειοψηφία των 3/4 τουλάχιστον του όλου αριθμού των εταίρων και των εκπροσωπούντων τα 3/4 του συνολικού εταιρικού κεφαλαίου. Η αύξηση εδώ θα γίνει είτε με αύξηση του αριθμού των εταιρικών μεριδίων είτε με αύξηση της ονομαστικής αξίας των παλαιών μεριδίων.

δ) Με συγχώνευση εταιριών.

ε) Με αναπροσαρμογή της αξίας γηπέδων και κτιρίων.

Αύξηση του κεφαλαίου έχουμε και στην περίπτωση του ν. 1249/82 σχετικά με την αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων. Ο νόμος ορίζει ότι, από την υπεραξία που θα προκύψει από την αναπροσαρμογή των ακινήτων, θα αφαιρεθεί το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού «Κέρδη και Ζημιές» που εμφανίζεται στον ισολογισμό κατά το χρόνο που πραγματοποιείται η αναπροσαρμογή και ανεξάρτητα αν το ποσό της ζημιάς αυτής έχει αναγνωριστεί ή όχι από το φορολογικό έλεγχο. Το υπόλοιπο ποσό θα κεφαλαιοποιηθεί υποχρεωτικά και ειδικά για τις Ε.Π.Ε., η αύξηση θα γίνει με έκδοση νέων εταιρικών μεριδίων που θα διανεμηθούν δωρεάν στους παλαιούς εταίρους κατά την αναλογία των μεριδίων τους. Αν το ποσό της υπεραξίας που πρόκειται να κεφαλαιοποιηθεί διαιρούμενο με την ονομαστική αξία των μεριδίων, αφήνει ποσό μικρότερο από την ονομαστική αξία του εταιρικού μεριδίου, το υπολειπόμενο ποσό έως τη συμπλήρωση της ονομαστικής αξίας του μεριδίου θα καταβληθεί από τους εταίρους. Το ίδιο θα συμβεί και για το ποσό που τυχόν θα χρειαστεί για τη διατήρηση της σχέσεως των μεριδίων μεταξύ των εταίρων. Είναι όμως δυνατό, το ποσό που θα απαιτηθεί συμπληρωματικά για το σκοπό αυτό, να μη ζητηθεί από τους εταίρους αλλά να ληφθεί από το έκτακτο αποθεματικό της εταιρείας, χωρίς να υπάρχει θέμα φορολογίας για την εταιρεία ή τους εταίρους, γιατί το αποθεματικό αυτό φορολογήθηκε κατά το χρόνο που σχηματίστηκε στο όνομα των εταίρων.

Σε περίπτωση όμως που τα εταιρικά μερίδια θα διανεμηθούν όχι ανάλογα με τον αριθμό που κατέχει κάθε εταίρος, τότε η αξία των εταιρικών μεριδίων που θα δοθούν επιπλέον θα φορολογηθεί στο όνομα του εταίρου, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν στη φορολογία εισοδήματος και θα προστεθεί στα λοιπά εισοδήματα του αντίστοιχου οικονομικού έτους.

Ο νόμος 1249/1982 καθορίζει τον τρόπο προσδιορισμού του ποσού της υπεραξίας που υπόκειται σε φόρο και τον τρόπο που θα παρακρατηθεί ο φόρος από τους εταίρους.

Τέλος, επισημαίνουμε ότι οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης που φορολογούνται για την υπεραξία δεν θα αφαιρέσουν από την υπεραξία, για τον υπολογισμό του φόρου, τη ζημιά που μπορεί να συμψηφιστεί φορολογικά.

ΕΛΑΤΤΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Όπως στην αύξηση του, έτσι και στην ελάττωση του κεφαλαίου απαιτείται απόφαση καταστατικού γενικής συνελεύσεως, δημοσίευση κ.λπ.

Η ελάττωση του κεφαλαίου μπορεί να είναι είτε προαιρετική είτε υποχρεωτική.

Προαιρετική ελάττωση έχουμε σε δύο περιπτώσεις:

- α) Όταν ένα τμήμα του κεφαλαίου καθίσταται όχι απαραίτητο π.χ. εξαιτίας μείωσης των εργασιών, καταργήσεως ορισμένων τομέων παραγωγής κ.α.
- β) Όταν η εταιρία έχει ζημιές και είτε δεν υπάρχει αποθεματικό, είτε αυτό δεν επαρκεί για την απόσβεση της ζημίας.

Υποχρεωτική ελάττωση έχουμε σε περίπτωση αποκλεισμού ή εξόδου εταίρου και σε περίπτωση απώλειας του μισού εταιρικού κεφαλαίου.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του Π.Δ. 186/1992, η εταιρία διοικείται από τη Συνέλευση των εταίρων και από τους διαχειριστές. Η Συνέλευση των εταίρων είναι το ανώτατο όργανο της εταιρίας και δικαιούται να αποφασίζει για οποιοδήποτε θέμα αφορά την εταιρία. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης είναι δεσμευτικές και για τους απόντες ή διαφωνούντες εταίρους. Η Συνέλευση των εταίρων αποφασίζει για όλες γενικά τις υποθέσεις στις περιπτώσεις που ορίζονται από παρόν Καταστατικό και από το νόμο.

Η Συνέλευση συγκαλείται, όπως ορίζεται και από το άρθρο 9, από τους διαχειριστές, υποχρεωτικά, τουλάχιστον δύο (2) φορές το χρόνο και μάλιστα μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήξη της εταιρικής χρήσης. Αντικείμενο της Συνέλευσης αυτής είναι τουλάχιστον η έγκριση του Ισολογισμού, η διανομή των κερδών και η απαλλαγή των διαχειριστών από την ευθύνη. Σε περίπτωση διαφωνίας των διαχειριστών, η Συνέλευση συγκαλείται και από τον έναν απ'αυτούς. Εάν δεν συγκληθεί η Συνέλευση κατά τον παραπάνω χρόνο από τους διαχειριστές, τη σύγκληση αυτής μπορεί να προκαλέσει και οποιοσδήποτε εταίρος.

Ο εταίρος απευθύνει αίτηση προς τους διαχειριστές προσδιορίζοντας το αντικείμενο των θεμάτων που θα συζητηθούν. Εάν οι διαχειριστές δεν συγκαλέσουν τη Συνέλευση μέσα σε είκοσι (20) μέρες από την επίδοση της σχετικής αίτησης, η σύγκληση ενεργείται από τον εταίρο, κατόπιν αποφάσεως του Προέδρου Πρωτοδικών κατά τη διαδικασία που προβλέπει ο νόμος. Για κάθε άλλη περίπτωση μπορεί να συγκληθεί η Συνέλευση με αίτηση εταίρου ή εταίρων, εκπροσωπώντων τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) του Εταιρικού Κεφαλαίου, προσδιορίζοντας το αντικείμενο των θεμάτων που πρόκειται να συζητηθούν από την έκτακτη αυτή Γενική Συνέλευση. Εάν δεν συγκληθεί η έκτακτη Συνέλευση από τους διαχειριστές μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την επίδοση της σχετικής αίτησης, η σύγκληση ενεργείται από τους εταίρους που αιτούνται την έκτακτη Συνέλευση, εκπροσωπώντας τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) του Εταιρικού Κεφαλαίου, κατόπιν αποφάσεως του Προέδρου

Πρωτοδικών της έδρας της εταιρίας. Η έκτακτη Γενική Συνέλευση συνέρχεται, εκτός από την παραπάνω περίπτωση, δηλαδή τη σύγκληση αυτής με αίτηση εταίρων εκπροσωπούντων το 1/20 τουλάχιστον του Εταιρικού Κεφαλαίου, και οποτεδήποτε κρίνουν αυτό αναγκαίο οι διαχειριστές, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση που προβλέπεται από το νόμο και το Καταστατικό.

Σύγκληση της συνέλευσης

Η Συνέλευση συγκαλείται από τους διαχειριστές με έγγραφη πρόσκληση, που επιδίδεται αποδεδειγμένα προς τους εταίρους και στη σημειούμενη στα Βιβλία διεύθυνση των εταίρων, οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν την Συνέλευση. Στην πρόσκληση πρέπει να αναγράφονται η ημέρα, η ώρα, ο τόπος της Συνέλευσης και τα προς συζήτηση θέματα. Η Συνέλευση συνεδριάζει στην έδρα της εταιρίας, είναι όμως δυνατό να συνέλθει και σε οποιαδήποτε άλλη πόλη της Ελλάδας και του εξωτερικού, εφόσον αυτό υπαγορεύεται από ειδικούς νόμους. Οι εταίροι μπορούν να εκπροσωπηθούν στη Συνέλευση, κατ'αρχήν με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο, εάν δε η σύνταξη του παραπάνω πληρεξουσίου είναι ανέφικτη και με απλή εξουσιοδότηση. Περισσότεροι του ενός εταίροι δεν μπορούν να εκπροσωπηθούν από το ίδιο πρόσωπο. Η Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και αποφασίζει έγκυρα, όταν παρίσταται σ'αυτήν το εξήντα τοις εκατό (60%) του Εταιρικού Κεφαλαίου. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία πλέον του μισού (1/2) του Εταιρικού Κεφαλαίου, εκτός εάν ορίζεται από το νόμο ή από το παρόν Καταστατικό αυξημένη πλειοψηφία. Οι συζητήσεις και αποφάσεις που παίρνονται κατά τη Συνέλευση καταχωρούνται σε ειδικό βιβλίο, σε περίληψη, και τα πρακτικά υπογράφονται απ'όλους τους παριστάμενους εταίρους. Σε περίπτωση άρνησης υπογραφής των πρακτικών από οποιονδήποτε από τους παρόντες εταίρους, αυτό βεβαιώνεται στα πρακτικά από τους υπολοίπους.

Δικαίωμα ψήφου

Κάθε εταίρος έχει δικαίωμα μια τουλάχιστον ψήφου στη Συνέλευση. Εάν έχει περισσότερα εταιρικά μερίδια, ο αριθμός των ψήφων είναι ανάλογος του αριθμού αυτού.

Το δικαίωμα ψήφου όμως δεν μπορεί να ασκηθεί από εταίρο στην περίπτωση που είναι να ληφθεί απόφαση που να αναφέρεται στην απαλλαγή του από την ευθύνη του ως εταίρου ή στην έγκριση αγωγής εναντίον του.

Αρμοδιότητα της συνέλευσης

1. Η συνέλευση των εταίρων είναι το ανώτατο όργανο της εταιρίας και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση, και οι αποφάσεις της δεσμεύουν ακόμη και τους απόντες ή διαφωνούντες εταίρους.
2. Η συνέλευση των εταίρων είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για:
  - α) Τις τροποποιήσεις του καταστατικού.
  - β) Το διορισμό και την ανάκληση των διαχειριστών όπως και την απαλλαγή αυτών και την ευθύνη.
  - γ) Την έγκριση του ισολογισμού και τη διάθεση των κερδών.
  - δ) Την έγερση αγωγής κατά των οργάνων της εταιρίας ή των κατ'ιδίαν εταίρων, για αξιώσεις της εταιρίας εναντίον τους έναντι αποζημίωσης που απορρέουν από πράξεις ή παραλείψεις κατά τη σύσταση ή κατά τη λειτουργία της εταιρίας.
  - ε) Την παράταση της διάρκειας της εταιρίας, τη συγχώνευσή της, τη διάλυσή της και για τον διορισμό ή την ανάκληση των εκκαθαριστών.
  - στ) Κάθε άλλη περίπτωση που ορίζεται από τον νόμο για τις Ε.Π.Ε.

Προσβολή των αποφάσεων της συνέλευσης

Οι διαχειριστές αλλά και κάθε εταίρος έχουν το δικαίωμα να προσβάλουν τις αποφάσεις της συνέλευσης ενώπιον του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας, εάν οι αποφάσεις αυτές λήφθηκαν κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού.

Αυτή η αγωγή απευθύνεται κατά της εταιρίας και ασκείται μέσα σε τρεις (3) μήνες από την απόφαση. Εάν αυτή η απόφαση προσβάλλεται από τους διαχειριστές, ο Πρόεδρος των Πρωτοδικών της έδρας της εταιρίας διορίζει προσωρινό εκπρόσωπο της εταιρίας για την διεξαγωγή της δίκης.

Διορισμός διαχειριστών

Από το καταστατικό ή από απόφαση της συνέλευσης των εταίρων, η διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και η εκπροσώπηση της εταιρίας, μπορεί να ανατεθεί σε έναν ή περισσότερους εταίρους ή μη εταίρους, για ορισμένο ή αόριστο χρόνο.

Η απόφαση της Συνέλευσης για τον διορισμό των διαχειριστών, στην οποία απαραίτητα πρέπει να αναφέρεται αν οι διαχειριστές αυτοί δεσμεύουν την Εταιρία όταν ενεργούν μεμονωμένα ή από κοινού, υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8 όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Στη δημοσιότητα αυτή υποβάλλεται επίσης η με οποιοδήποτε τρόπο λήξη της διαχείρισης ως προς έναν ή περισσότερους διαχειριστές.

Δημόσιοι υπάλληλοι και Καθηγητές Πανεπιστημίων δεν μπορούν να γίνουν διαχειριστές ούτε εταίροι εταιρίας περιορισμένης ευθύνης.

Εξουσία των διαχειριστών

Οι διαχειριστές εκπροσωπούν την Εταιρία και ενεργούν στο όνομά της κάθε πράξη που καλύπτεται από το σκοπό της Εταιρίας.

Πράξεις των διαχειριστών, ακόμη και αν είναι εκτός του εταιρικού σκοπού, δεσμεύουν την Εταιρεία απέναντι στους τρίτους, εκτός αν η Εταιρία αποδείξει ότι ο τρίτος γνώριζε την υπέρβαση του εταιρικού σκοπού ή όφειλε να τη γνωρίζει. Δε συνιστά απόδειξη μόνη η τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας ως προς το Καταστατικό ή τις τροποποιήσεις του.

Ανάκληση των διαχειριστών

Η διαχείριση που έχει ανατεθεί με το καταστατικό σε έναν ή περισσότερους εταίρους για ορισμένο χρόνο μπορεί να ανακληθεί από το μονομελές πρωτοδικείο κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας μόνο για σπουδαίο λόγο, εφόσον ελήφθη για αυτό καταφατική απόφαση από την συνέλευση των εταίρων. Βέβαια, τέτοια απόφαση δεν απαιτείται όταν υπάρχουν δύο μόνο εταίροι.

Στην περίπτωση που έχει ανατεθεί η διαχείριση με το καταστατικό σε εταίρους για μη ορισμένο χρόνο, ανακαλείται με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων οποτεδήποτε με την επιφύλαξη της τυχόν αξίωσης για αποζημίωση.

Σπουδαίος λόγος για ανάκληση θεωρείται η βαριά παραβίαση καθηκόντων ή η ανικανότητα προς τακτική διαχείριση. Συμφωνία για μη ανάκληση εξαιτίας σπουδαίου λόγου είναι άκυρη.

Η διαχείριση που έχει ανατεθεί με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων σε εταίρους ή σε τρίτους μη εταίρους ανακαλείται με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων οποτεδήποτε με την επιφύλαξη πάντα της τυχόν αξίωσης για αποζημίωση.

Απαγόρευση ανταγωνισμού

Ο διαχειριστής δεν δικαιούται να ενεργεί για τον εαυτό του ή για λογαριασμό άλλου πράξεις που να ανάγονται στο σκοπό της εταιρίας ούτε να είναι εταίρος ομόρρυθμος ή ετερόρρυθμος εταιρίας ή εταίρος Ε.Π.Ε. που να αντίκειται στο σκοπό αυτό, χωρίς απόφαση όλων των εταίρων που θα έχει ληφθεί μέσα στη συνέλευση.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Εταιρικό μερίδιο

Το εταιρικό μερίδιο ή τα τυχόν περισσότερα εταιρικά μερίδια κάθε εταίρου αποτελούν και τη μερίδα συμμετοχής του.

Εάν το εταιρικό μερίδιο περιέλθει σε περισσότερους, αυτοί θα πρέπει να υποδείξουν εγγράφως προς την εταιρία έναν κοινό εκπρόσωπο. Αν δεν το κάνουν αυτό, κάθε ανακοίνωση της εταιρίας που αφορά σε έναν από αυτούς, θα επιφέρει αποτελέσματα σε όλους τους υπολοίπους. Δηλαδή, ο καθένας τους θα ευθύνεται εις το ακέραιο για τις υποχρεώσεις έναντι της εταιρίας.

Μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου

Η μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου είναι ελεύθερη και μπορεί να γίνει όχι μόνο σε εταίρους αλλά και σε οποιονδήποτε τρίτο.

Το αρχικό καταστατικό όμως μπορεί να αποκλείσει τελείως τη μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων ή να την επιτρέπει υπό ορισμένες μόνο προϋποθέσεις. Το καταστατικό που θα προκύψει μετά από τροποποίηση μπορεί να περιλάβει σχετική διάταξη, αλλά για την τροποποίηση αυτή απαιτείται παμψηφία, δηλαδή συναίνεση όλων των εταίρων, γιατί με την διάταξη αυτή επέρχεται μείωση των δικαιωμάτων των εταίρων που απορρέουν από το καταστατικό. Αλλά ούτε το αρχικό ούτε το μετά τροποποίηση καταστατικό είναι δυνατό να περιλάβει διάταξη που να απαγορεύει τη μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου «αιτία θανάτου» ή «λόγω προικόζ». Μπορούμε να πούμε ότι στο καταστατικό μπορεί να τεθεί διάταξη, σύμφωνα με την οποία το εταιρικό μερίδιο θα εξαγοράζεται από πρόσωπο το οποίο θα υποδεικνύει η εταιρία και στην πραγματική του αξία, την οποία θα προσδιορίζει ο πρόεδρος των Πρωτοδικών, σύμφωνα με το άρθρο 634 της Πολιτικής Δικονομίας.

Η υπόδειξη όμως αυτή από την εταιρία μπορεί να γίνει μέσα σ' ένα μήνα από την εγγραφή της μεταβιβάσεως «αιτία θανάτου ή λόγω προικόζ» στο βιβλίο των εταίρων, με δήλωση της εταιρίας προς τον κληρονόμο, τον κληροδόχο ή τον προικολήπτη.

Η δήλωση της εταιρίας κοινοποιείται και στους εταίρους, οι οποίοι έχουν δικαίωμα προτιμήσεως, αν δηλώσουν τούτο «εγγράφως» προς την εταιρία.

Στην περίπτωση μεταβιβάσεως του εταιρικού μεριδίου αιτία θανάτου η εγγραφή στο βιβλίο των εταίρων γίνεται μετά την προσαγωγή, από τον κληρονόμο ή τον κληροδόχο, προς την εταιρία των εγγράφων νομιμοποιήσεώς του. Η μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου σύμφωνα με τα παραπάνω καθώς και η αύξηση ή η μείωση του αριθμού των εταιρικών μεριδίων υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8.

Κατάσχεση εταιρικού μεριδίου

Το εταιρικό μερίδιο μπορεί να κατασχεθεί μόνο με άδεια του Προέδρου των Πρωτοδικών έστω και αν το καταστατικό αναφέρει ότι απαγορεύεται η μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου.

Οι εταίροι προτιμώνται έναντι τρίτου ακόμη και αν προσφέρουν ίσο τίμημα. Εάν περισσότεροι εταίροι προσφέρουν το ίδιο τίμημα τότε λαμβάνεται υπόψη η συμμετοχή τους.

Δάνεια εταίρων προς την εταιρία

Απαγορεύονται δάνεια από τους εταίρους προς την εταιρία με εμπράγματη ασφάλεια αγαθών της εταιρικής περιουσίας. Η σύσταση εμπράγματης ασφάλειας παρά την απαγόρευση θεωρείται άκυρη.

Η εξόφληση από την εταιρία των προς αυτής δανείων των εταίρων λογίζεται ως μη γενόμενη, εφόσον με την εξόφληση αυτή ματαιώνεται, συνολικά ή εν μέρει, η ικανοποίηση τρίτων κατά το διάστημα αυτό.

Σε περίπτωση λύσης της εταιρίας για οποιονδήποτε λόγο, εκτός από την κήρυξη της σε κατάσταση πτώχευσης, οι απαιτήσεις των εταίρων από δάνεια ικανοποιούνται μετά την εξόφληση των υπόλοιπων χρεών της εταιρίας.

Έξοδος εταίρου και αποκλεισμός εταίρου

Το καταστατικό μπορεί να περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με το δικαίωμα των εταίρων να φύγουν από την εταιρία, υπό ορισμένες όμως προϋποθέσεις.

Κάθε εταίρος μπορεί να εγκαταλείψει την εταιρία έχοντας κάποιο σπουδαίο λόγο, κατόπιν απόφασεως του Προέδρου Πρωτοδικών. Με αυτή την απόφαση προσδιορίζεται και η αξία της μερίδας συμμετοχής του εξερχόμενου εταίρου.

Υφισταμένου σπουδαίου λόγου το Δικαστήριο, έπειτα από αίτηση κάθε διαχειριστή ή εταίρου, μπορεί να αποκλείσει από την εταιρία κάποιον ή κάποιους από τους εταίρους, εφόσον έχει ληφθεί γι' αυτό απόφαση από τη συνέλευση. Από την καταβολή στον αποκλειόμενο εταίρο της αξίας της μερίδας συμμετοχής του, η εταιρία συνεχίζεται με τους υπόλοιπους.

Γνώση πορείας των εταιρικών υποθέσεων

Κάθε εταίρος δικαιούται, κατά το πρώτο δεκαήμερο, από τη λήξη κάθε ημερολογιακού τριμήνου, να λαμβάνεται γνώση αυτοπροσώπως ή μέσω αντιπροσώπου της πορείας των εταιρικών υποθέσεων και να εξετάζει τα βιβλία και τα έγγραφα της εταιρίας. Δικαιούται επίσης, με δικά του έξοδα, να λαμβάνει αποσπάσματα του βιβλίου των εταίρων και του βιβλίου πρακτικών συνελεύσεων. Αντίθετη διάταξη στο καταστατικό θεωρείται άκυρη.

Διανομή κερδών

Τα καθαρά κέρδη της χρήσεως, όπως αυτά προκύπτουν από το πιστωτικό υπόλοιπο του λογαριασμού «αποτελέσματα χρήσεως» διατίθενται πρωταρχικά για την κάλυψη ζημιών προηγούμενων χρήσεων. Όταν υπάρχει ακάλυπτη ζημιά

προηγούμενων χρήσεων κανένα ποσό από τα κέρδη της χρήσεως ή των προηγούμενων χρήσεων (αποθεματικά κ.λπ.) δεν επιτρέπεται να διατίθεται για το σχηματισμό αποθεματικών και, κατά μεγαλύτερο λόγο, να διανέμεται στους εταίρους και τυχόν λοιπούς δικαιούχους.

Ακολουθεί η κράτηση για τακτικό αποθεματικό. Η κράτηση αυτή υπολογίζεται επί των καθαρών λογιστικών κερδών της χρήσεως, μετά την αφαίρεση των ζημιών των προηγούμενων χρήσεων, και ανέρχεται στο ποσοστό (1/20) ή πέντε επί τοις εκατό (5%) τουλάχιστον των καθαρών κερδών. Η κράτηση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική, όταν το αποθεματικό φθάσει το 1/3 του κεφαλαίου.

Το υπόλοιπο των κερδών μετά την αφαίρεση της κρατήσεως για τακτικό αποθεματικό διατίθεται κατά τους ορισμούς του καταστατικού. Αν το καταστατικό σιωπά, οι εταίροι έχουν δικαίωμα στα καθαρά κέρδη της χρήσεως «κατά λόγον των εισφορών αυτών», δηλαδή, κατά την αναλογία συμμετοχής αυτών στο κεφάλαιο της εταιρίας.

Λόγω του χαρακτήρα της παραπάνω διατάξεως του άρθρου 35 παρ.1, το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι, μετά την αφαίρεση της κρατήσεως για τακτικό αποθεματικό, ορισμένο ποσό από τα καθαρά κέρδη καταβάλλεται σαν πρώτη διανομή στους εταίρους, από δε το υπόλοιπο ένα ποσοστό κρατείται για έκτακτο αποθεματικό, άλλο παραχωρείται σε τρίτους μη εταίρους (διαχειριστές, προσωπικό της εταιρίας) και το απομένον υπόλοιπο καταβάλλεται σαν δεύτερη διανομή στους εταίρους είτε ολόκληρο είτε κατά ένα μέρος, οπότε το υπόλοιπο που τελικά παραμένει αφήνεται εις νέο.

Ο ν. 3190/55, με τη διάταξη του άρθρου 35 παρ. 1, ορίζει ότι: «εκτός διαφόρου ρυθμίσεως υπό του καταστατικού, οι εταίροι έχουν δικαίωμα επί των εκ του ετησίου ισολογισμού προκύπτοντων καθαρών κερδών, κατά λόγον των εισφορών αυτών».

Σε αντίθεση με ό,τι επικρατεί στο δίκαιο της ανώνυμης εταιρίας, όπου η διανομή των κερδών γίνεται υποχρεωτικά ανάλογα με τις μετοχές κάθε μετόχου, στο δίκαιο της Ε.Π.Ε. είναι δυνατό να ορίζεται στο καταστατικό διαφορετικός τρόπος διανομής

αυτών, όπως λ.χ. κατά ίσα μέρη σε όλους τους εταίρους παρά την ανισότητα των εισφορών τους στο κεφάλαιο της εταιρίας ή κατά ορισμένο μέτρο σε ορισμένους εταίρους και κατά διαφορετικό μέτρο στους υπόλοιπους σε τρόπο ώστε αν είναι δυνατό να δημιουργούνται προνομιούχα εταιρικά μερίδια. Η δυνατότητα αυτή της διαφορετικής, σε σχέση με το εισφερθέν στην εταιρία από τους εταίρους κεφάλαιο, διανομής των κερδών είναι συνεπής προς την αρχή ότι στην Ε.Π.Ε., εκτός από το κεφαλαιουχικό, σπουδαίο ρόλο διαδραματίζει και το προσωπικό στοιχείο (προσωπική εργασία του εταίρου).

Επισημαίνεται όμως, ότι δεν είναι επιτρεπτή συμφωνία κατά την οποία ένας εταίρος αποκλείεται από τα κέρδη ή απαλλάσσεται από τις ζημιές, δηλαδή απαγορεύεται η *societas leonina* (άρθρο 764 παρ.1 Α.Κ.). Εξάλλου, δεν είναι ισχυρή στις Ε.Π.Ε. η συμφωνία κατά την οποία ο εταίρος που συνεισφέρει μόνο εργασία δε συμμετέχει στις ζημιές (άρθρο 764 παρ.2 Α.Κ.), γιατί η προσωπική εργασία κατά το νόμο δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εταιρικής εισφοράς (άρθρα 5 και 4 παρ.1 του ν. 3190/55).

Σημειώνεται ότι δεν επιτρέπεται συμφωνία που να παρέχει στους εταίρους δικαίωμα απολήψεως τόκου επί των εισφορών τους στις χρήσεις που η εταιρία δεν πραγματοποιεί κέρδη, γιατί αυτό οδηγεί σε μείωση των εισφορών τους. Επίσης, όπως συνάγεται από τη διάταξη της παρ.6 του άρθρου 60 του ν. 3190/55, το καταστατικό δεν είναι δυνατό να επιτρέπει οι εταίροι να λαμβάνουν προκαταβολή έναντι κερδών χωρίς την κατάρτιση ισολογισμού, την έγκριση αυτού και τη λήψη αποφάσεως από τη συνέλευση των εταίρων για τη διάθεση των κερδών.

Τα κέρδη καταβάλλονται στους εταίρους σε χρήματα. Ο εταίρος δικαιούται να αρνηθεί άλλη καταβολή.

Για να αποκτήσουν οι εταίροι αξίωση στα κέρδη της εταιρίας πρέπει να συντρέχουν τα ακόλουθα:

- α) Να εγκριθούν οι οικονομικές καταστάσεις από τη συνέλευση των εταίρων. Αν δεν καταρτιστούν ή δεν εγκριθούν νόμιμα οι οικονομικές καταστάσεις λείπει στοιχείο απαραίτητο για τη γένεση του δικαιώματος του εταίρου.
- β) Τα κέρδη που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις να υπερβαίνουν τα απαιτούμενα για το σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού. Στην αντίθετη περίπτωση, δεν υπάρχουν κέρδη της χρήσεως προς διανομή.
- γ) Να ληφθεί απόφαση της γενικής συνελεύσεως των εταίρων για διανομή των κερδών.

Η απόφαση για διανομή των κερδών λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία του αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν ποσοστό μεγαλύτερο από το ήμισυ του εταιρικού κεφαλαίου. Η απόφαση αυτή δημιουργεί για καθένα από τους εταίρους το δικαίωμα να απαιτήσει τα κέρδη που αναλογούν σ' αυτόν.

Όπως είπαμε, τα κέρδη που πραγματοποίησε η Ε.Π.Ε. διανέμονται στους εταίρους κατά τις διατάξεις του καταστατικού. Αν το καταστατικό δεν προβλέπει περί της διανομής των κερδών, όλα τα κέρδη, μετά την αφαίρεση της κρατήσεως για τακτικό αποθεματικό, είναι διανεμητέα στους εταίρους. Για να μη διανεμηθεί ολόκληρο το υπόλοιπο των κερδών στους εταίρους απαιτείται:

- α) είτε να υπάρχει διαφορετική διάταξη του καταστατικού λ.χ. το καταστατικό να επιβάλλει το σχηματισμό έκτακτου αποθεματικού ή να ορίζει ότι αποκλείεται η διανομή κερδών σε ορισμένες περιπτώσεις ή σε ορισμένες χρήσεις ή για ορισμένο χρονικό διάστημα από τη σύσταση της εταιρίας ή εφόσον δεν πραγματοποιηθεί ορισμένο ποσό κερδών, κ.λπ.,
- β) είτε να υπάρχει ομόφωνη γνώμη όλων των εταίρων.

Υποστηρίζεται όμως και η γνώμη ότι αν το καταστατικό δεν προβλέπει τον τρόπο διανομής των κερδών, όλα τα κέρδη είναι διανεμητέα στους εταίρους, εκτός αν επιτακτικά συμφέροντα της εταιρίας επιβάλουν τη δημιουργία έκτακτου αποθεματικού. Αλλά η γνώμη αυτή κατακρίνεται, γιατί υπό το πρόσχημα των επιτακτικών αναγκών, οι οποίες σχεδόν πάντοτε υπάρχουν στις επιχειρήσεις, η

πλειοψηφία μπορεί καταχρηστικά να πιέζει τη μειοψηφία περιορίζοντας το δικαίωμα επί των κερδών και καταδικάζοντας ενδεχομένως τον εταίρο της μειοψηφίας σε «λιμοκτονία».

Στις Ε.Π.Ε., όπως και στις ανώνυμες εταιρίες, οι εταίροι δεν υποχρεούνται για τα χρέη της εταιρίας πέρα από την ατομική τους εισφορά. Δεν είναι δυνατό να συμφωνηθεί απεριόριστη ευθύνη του εταίρου για τις εταιρικές υποχρεώσεις, γιατί αυτό αντίκειται στη φύση της εταιρίας αυτής ως περιορισμένης ευθύνης. Επιτρέπεται όμως να καθιερωθεί υποχρέωση του εταίρου για συμπληρωματική εισφορά από τις ακόλουθες προϋποθέσεις (άρθρο 6 ν. 3190/55):

- α) να έχουν συμπεριληφθεί στο καταστατικό διατάξεις για συμπληρωματικές εισφορές των εταίρων. Με τις διατάξεις του καταστατικού πρέπει να προσδιορίζεται και το μέγεθος των συμπληρωματικών εισφορών, το οποίο σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το αρχικό κεφάλαιο,
- β) οι συμπληρωματικές εισφορές πρέπει να γίνονται για την κάλυψη ζημιών που βεβαιώθηκαν στον ισολογισμό, ο οποίος πρέπει να έχει εγκριθεί από τη γενική συνέλευση των εταίρων,
- γ) να ληφθεί απόφαση από τη συνέλευση των εταίρων με πλειοψηφία τουλάχιστον των 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν τα 3/4 του όλου εταιρικού κεφαλαίου.

Οι συμπληρωματικές εισφορές καταβάλλονται από όλους τους εταίρους ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο της εταιρίας (δηλαδή, κατά λόγο των εταιρικών τους μεριδίων) μέσα σε ένα μήνα από τη σχετική πρόσκληση.

ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ

i) Από νομική άποψη

Η διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και η εκπροσώπηση της εταιρίας ανήκει, αν δεν συμφωνήθηκε κατά άλλο τρόπο, σε όλους τους εταίρους που δρουν συλλογικά. Εντούτοις, με σχετική διάταξη του καταστατικού ή με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων, είναι δυνατό η διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρίας να ανατεθεί σε έναν ή περισσότερους εταίρους ή μη εταίρους οι οποίοι, εκτός αν ορίστηκε διαφορετικά, δρουν, επίσης, συλλογικά (άρθρα 16 και 17 ν. 3190/55) και οι οποίοι λέγονται διαχειριστές.

α) Διαχειριστής εταίρος

Ο νόμος δεν ορίζει με ρητή διάταξη το δικαίωμα του διαχειριστή εταίρου για απόληψη μισθού ή άλλης αμοιβής. Ο μισθός ή η αμοιβή του διαχειριστή είναι θέμα που πρέπει να ρυθμίζεται από το καταστατικό ή με απόφαση της γενικής συνέλευσης των εταίρων.

Ο μισθός του διαχειριστή (εταίρου ή μη) και κάθε άλλη απολαβή αυτού είναι άσχετος με τη συμμετοχή του στα κέρδη. Ο εταίρος (διαχειριστής ή μη) μπορεί να γίνει μισθωτός της εταιρίας εφόσον: α) παρέχει εξαρτημένη εργασία, β) καταβάλλεται σ' αυτόν αμοιβή.

Η αμοιβή του διαχειριστή (εταίρου ή μη) μπορεί να ορίζεται ως σταθερός μισθός ή και σε ποσοστά επί των κερδών ή κατά άλλο τρόπο.

Σε περίπτωση που το καταστατικό δεν προβλέπει για αμοιβή του διαχειριστή εταίρου και δεν έχει ληφθεί σχετική απόφαση από τη γενική συνέλευση των εταίρων, γίνεται δεκτό ότι ο διαχειριστής εταίρος μπορεί, με βάση ειδική ρήτρα του καταστατικού, να λαμβάνει μηνιαίες απολήψεις αφού, απασχολούμενος αποκλειστικά στην εταιρία, δεν μπορεί να κερδίσει από άλλη πηγή τα προς το ζην. Οι απολήψεις όμως αυτές πρέπει να θεωρούνται ως προκαταβολική διανομή κερδών και, συνεπώς, σε περίπτωση που τα κέρδη που αναλογούν στον εταίρο διαχειριστή δεν καλύπτουν ολόκληρο το ποσό των απολήψεων, η διαφορά πρέπει να επιστρέφεται απ' αυτόν στην εταιρία.

β) Διαχειριστής μη εταίρος

Ο διαχειριστής τρίτος (μη εταίρος) αμείβεται από την εταιρία με βάση σχέση έμμισθης εντολής. Περαιτέρω, εφόσον η εργασία που παρέχει προς την εταιρία τυγχάνει εξαρτημένη και αποτελεί το κύριο επάγγελμά του, υπάγεται στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α.

ii) Από φορολογική άποψη

Σύμφωνα με το άρθρο 31 παρ.2 του ν. 3323/55, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 παρ.3 του ν. 1473/84, ο μισθός ή άλλη απολαβή του εταίρου Ε.Π.Ε. θεωρείται εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις και φορολογείται στην Δ' πηγή, στην οποία φορολογείται και το κέρδος από τη συμμετοχή του εταίρου στην Ε.Π.Ε.. Δηλαδή, ο φορολογικός νομοθέτης δέχεται την άποψη ότι ο εταίρος Ε.Π.Ε. είναι κατά κοινή συνείδηση έμπορος, άσχετα από το αν αποκτά ή όχι την ιδιότητα του εμπόρου από τη συμμετοχή του στην εταιρία.

Προφανές ότι ο μισθός και κάθε άλλη απολαβή του διαχειριστή με εταίρο (τρίτου) θεωρούνται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

iii) Από λογιστική άποψη

Οι αμοιβές των διαχειριστών, εταίρων ή μη, ανεξάρτητα αν αυτές καταβάλλονται με τη μορφή μισθού ή υπολογίζονται σε ποσοστά επί των κερδών ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο (λ.χ. ποσοστά επί των πωλήσεων, επί της παραγωγής κ.λπ.) αποτελούν για την εταιρία έξοδο διαχειρίσεως που βαρύνει τα αποτελέσματα χρήσεως.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε. ΑΠΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΨΗ

Φορολογία των κερδών της Ε.Π.Ε.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 56 παρ.1 του ν. 3190/55 «ο εταίρος δια το μερίδιον των κερδών του εκ του συνόλου των προκυψάντων κερδών της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης και δια τον τυχόν εξ αυτής κτώμενον μισθόν του ή άλλης οιασδήποτε φύσεως απολαβήν του υπόκειται εις φόρον Δ' κατηγορίας των καθαρών προσόδων, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων των σχετικών με την φορολογίαν των κερδών των ομορρύθμων εταιρών». Επίσης, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 31 παρ.4 του ν.δ. 3323/55, τα κέρδη των επιχειρήσεων που λειτουργούν με τη μορφή της Ε.Π.Ε. θεωρούνται ότι αποκτήθηκαν από ένα έκαστο εταίρο κατά το ποσοστό συμμετοχής του στα κέρδη της εταιρίας.

Από τις παραπάνω διατάξεις συνάγεται ότι η Ε.Π.Ε. δεν αποτελεί υποκείμενο φόρου, τα κέρδη δε που πραγματοποιεί, ανεξάρτητα αν αυτά διανέμονται ή παραμένουν στην εταιρία, με μορφή αποθεματικών ή κερδών εις νέο, θεωρούνται ότι αποκτούνται αυτοδίκαια από ένα έκαστο εταίρο ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής του στα κέρδη της εταιρίας. Τα κέρδη αυτά φορολογούνται στο όνομα κάθε εταίρου μαζί με τα άλλα εισοδήματά του, με βάση την κλίμακα του άρθρου 9 του ν.δ. 3323/55, υποβάλλονται δε περαιτέρω σε συμπληρωματικό αναλογικό φόρο 3% που υπολογίζεται στο συνολικό ποσό αυτών πριν από τις εκπτώσεις του άρθρου 8 του ίδιου διατάγματος.

Δηλαδή, σε αντίθεση με τη φορολογική μεταχείριση των κερδών των ανώνυμων εταιριών, δε γίνεται καμία διάκριση μεταξύ διανεμόμενων κερδών (δηλ. κερδών που αναλαμβάνονται από τους εταίρους ή φέρονται στην πίστωση των λογαριασμών τους) και μη διανεμόμενων κερδών (δηλ. κερδών που παραμένουν στο νομικό πρόσωπο της εταιρίας με μορφή αποθεματικών ή κερδών εις νέο), αλλά όλα τα κέρδη, διανεμόμενα και μη, φορολογούνται στο όνομα των εταίρων. Επίσης, στο όνομα του εταίρου φορολογείται και ο μισθός καθώς και κάθε άλλη απολαβή που παίρνει ο εταίρος από

την εταιρία ως αντάλλαγμα της εργασίας που προσφέρει σ' αυτήν. Όπως αποφάνθηκε η Διοίκηση (Υπ. Οικ. Ε. 1290/Πολ. 19/1985), ο μισθός αυτός δεν αποτελεί διανεμόμενο κέρδος της εταιρίας και δεν υποβάλλεται σε συμπληρωματικό φόρο 3%.

Οι ζημιές που πραγματοποιεί η Ε.Π.Ε. δε βαρύνουν, από φορολογική άποψη, το νομικό πρόσωπο της εταιρίας, αλλά τους κατ'ιδία εταίρους κατά το ποσοστό συμμετοχής καθενός σ' αυτές, δηλ. κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της εταιρίας.

Ως χρόνος κτήσεως του εισοδήματος (κερδών ή ζημιών) από Ε.Π.Ε. θεωρείται η ημέρα κατά την οποία εγκρίθηκε ο ισολογισμός από τη συνέλευση των εταίρων. Σε περίπτωση μη εγκρίσεως του ισολογισμού μέσα σε ένα τρίμηνο από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, το εισόδημα λογίζεται ότι αποκτάται από τους έχοντες την ιδιότητα του εταίρου κατά την τελευταία ημέρα του τριμήνου αυτού (άρθρο 31 παρ. 4α ν.δ. 3323/55).

Μολονότι οι Ε.Π.Ε. δεν αποτελούν υποκείμενα φορολογίας, υποχρεούνται να υποβάλλουν, κάθε χρόνο, στον οικονομικό έφορο της έδρας τους δήλωση για τα αποτελέσματά τους, τα οποία προέκυψαν κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου που έληξε και για την κατανομή των κερδών ή ζημιών μεταξύ των εταίρων (άρθρο 16α παρ.1 ν.δ. 3323/55). Η δήλωση αυτή δεν συνεπάγεται την καταβολή φόρου.

Η παραπάνω δήλωση πρέπει να υποβληθεί μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία εγκρίσεως του ισολογισμού της εταιρίας από τη γενική συνέλευση των εταίρων.

Ο προσδιορισμός των καθαρών κερδών της Ε.Π.Ε. γίνεται από τον οικονομικό έφορο της έδρας της εταιρίας, ο οποίος, μετά την οριστικοποίηση της εγγραφής, ενημερώνει με δελτία πληροφοριών τους αρμόδιους για τη φορολογία των εταίρων οικονομικούς εφόρους.

Χαρτόσημο επί των κερδών της Ε.Π.Ε.

Επί των καθαρών κερδών της Ε.Π.Ε. επιβάλλεται τέλος χαρτοσήμου 1% πλέον 20% υπέρ Ο.Γ.Α. δηλαδή σύνολο 1,20% (άρθρο 21 ν. 12/1975). Ως καθαρά κέρδη νοούνται τα κέρδη που προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία της εταιρίας, όπως αυτά προσδιορίζονται για την επιβολή του φόρου εισοδήματος, δηλαδή, στα κέρδη της εταιρίας που προκύπτουν μετά τη φορολογική αναμόρφωση των λογιστικών κερδών της χρήσεως.

Το παραπάνω τέλος χαρτοσήμου καταβάλλεται εφάπαξ κατά την υποβολή της δηλώσεως αποτελεσμάτων της εταιρίας, η οποία όπως αναφέραμε και πιο πάνω υποβάλλεται μέσα σ'ένα μήνα από την ημερομηνία εγκρίσεως του ισολογισμού της, και βαρύνει το νομικό πρόσωπο της εταιρίας.

Με την παραπάνω ρύθμιση εξαντλείται η επιβάρυνση των κερδών από τέλη χαρτοσήμου. Έτσι, δεν υπόκεινται περαιτέρω σε τέλη χαρτοσήμου η ανάληψη ποσών από τους εταίρους στη διάρκεια της χρήσεως έναντι κερδών αυτής, η διανομή των κερδών στο τέλος της χρήσεως, στους εταίρους ή η πίστωση αυτών στους προσωπικούς λογαριασμούς αυτών, η παραμονή των κερδών στο λογαριασμό «κέρδη εις νέο», η αποθεματοποίηση κερδών (φορολογημένων ή αφορολόγητων), η κεφαλαιοποίηση ή διανομή αποθεματικών κ.λπ.

Τα τέλη χαρτοσήμου επί των κερδών βαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως στην οποία προέκυψαν τα κέρδη. Ο προσδιορισμός λοιπόν των τελών χαρτοσήμου γίνεται κατά τους κανόνες της εσωτερικής υφαιρέσεως και υπολογίζονται, όπως είπαμε, επί των φορολογητέων κερδών, δηλαδή επί των λογιστικών κερδών και των λογιστικών διαφορών, ενώ δεν υπολογίζονται επί των αφορολόγητων εσόδων, π.χ.:

Ας υποθέσουμε ότι τα λογιστικά κέρδη της χρήσεως 1996 της ΖΗΤΑ Ε.Π.Ε. ανέρχονται σε δρχ. 15.500.000 και ότι στο λογαριασμό «αποτελέσματα χρήσεως» περιελήφθησαν έξοδα που δεν αναγνωρίζονται φορολογικά δρχ. 8.500.000 και μη φορολογούμενα έσοδα δρχ. 3.760.000. Τα τέλη χαρτοσήμου ανέρχονται σε δρχ. 240.000, υπολογιζόμενα ως εξής:

Κέρδη υποβαλλόμενα σε χαρτοσήμανση:

δρχ. 20.240.000 (15.500.000) + 8.500.000 – 3.760.000) και χαρτόσημα:

$$20.240.000 \times \frac{0,012}{1,012} = 240.000$$

Για το ποσό του χαρτοσήμου θα γίνει η εγγραφή:

63.98	<u>Διάφοροι φόροι-τέλη</u>	240.000
63.98.03	Χαρτόσημο κερδών	
54	<u>Υποχρέωση από φόρους-τέλη</u>	240.000
54.09.11	Χαρτόσημο κερδών	

Μετά την εγγραφή αυτή, τα λογιστικά κέρδη της χρήσεως διαμορφώνονται στο ποσό των δρχ. 15.260.000 (15.500.000 – 240.000).

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Τήρηση προσωπικών λογαριασμών των εταίρων

Οι εταίροι της Ε.Π.Ε. συμμετέχουν στα κέρδη της εταιρίας συνήθως κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της εταιρίας. Στις περιπτώσεις αυτές οι εγγραφές διαθέσεως των αποτελεσμάτων της Ε.Π.Ε. δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερα προβλήματα. Στην περίπτωση όμως που το καταστατικό της εταιρίας ορίζει τρόπο διανομής των κερδών διαφορετικό από την αναλογία συμμετοχής των εταίρων στο κεφάλαιο της εταιρίας, επιβάλλεται να τηρούνται ατομικοί λογαριασμοί των εταίρων ως υπολογαριασμοί των αδιανέμητων κερδών (αποθεματικών και κερδών εις νέο) και των «ζημιών εις νέο» οι οποίες προορίζονται να καλυφθούν από κέρδη επόμενων χρήσεων ή με ήδη σχηματισμένα αποθεματικά. Η τήρηση των αναλυτικών κατά εταίρο λογαριασμών επιβάλλεται από το γεγονός ότι οι πραγματοποιούμενες από την Ε.Π.Ε. ζημιές, από φορολογική άποψη βαρύνουν τον εταίρο κατά την αναλογία συμμετοχής του στο κεφάλαιο, που στις περιπτώσεις που σχολιάζουμε είναι διαφορετική από την αναλογία της διανομής των κερδών, τα οποία επίσης φορολογούνται στο όνομα κάθε εταίρου.

Επίσης, η τήρηση αναλυτικών κατά εταίρο λογαριασμών επιβάλλεται και στις περιπτώσεις που το καταστατικό της εταιρίας υποχρεώνει τους εταίρους σε καταβολή συμπληρωματικών εισφορών για την κάλυψη ζημιών.

Παράδειγμα επί της διαθέσεως αποτελεσμάτων

Οι εταίροι Α, Β και Γ της βιομηχανικής ΔΕΛΤΑ Ε.Π.Ε. συμμετέχουν στο κεφάλαιο της εταιρίας κατά 40%, 35% και 25% αντίστοιχα, ενώ κατά το καταστατικό τα κέρδη διανέμονται με τα ποσοστά 60%, 25% και 15% αντίστοιχα. Το καταστατικό προβλέπει για συμπληρωματικές εισφορές των εταίρων για κάλυψη ζημιών..

Η εταιρία πραγματοποίησε στη χρήση 1996 καθαρά (λογιστικά) κέρδη δρχ. 120.000.000. Στα έσοδα της χρήσεως δρχ. 360.000.000 περιλαμβάνονται τόκοι

προθεσμιακών καταθέσεων δρχ. 9.000.000 που αποτελούν το μοναδικό μη βιομηχανικό έσοδο, ενώ στα έξοδα της χρήσεως δρχ. 240.000.000 περιλαμβάνονται έξοδα που δεν αναγνωρίζονται φορολογικά δρχ. 25.000.000. Στην προηγούμενη χρήση 1995 η εταιρία πραγματοποίησε ζημιά δρχ. 40.000.000, που εμφανίζεται στο λογαριασμό «ζημιές εις νέο».

Ο διαχειριστής της εταιρίας αποφάσισε να προτείνει στη συνέλευση των εταίρων να διανεμηθούν σ' αυτούς τα μισά κέρδη που μένουν μετά την κάλυψη των ζημιών της προηγούμενης χρήσεως και την κράτηση για τακτικό αποθεματικό. Το υπόλοιπο των κερδών κρατείται ως αφορολόγητο αποθεματικό του ν. 1262/1982, λαμβανομένου υπόψη ότι η εταιρία δικαιούται (λόγω ύψους επενδύσεων κ.λπ.) στο σχηματισμό τέτοιου αποθεματικού ύψους δρχ. 150.000.000.

Οι απαραίτητοι υπολογισμοί και οι σχετικές λογιστικές εγγραφές έχουν ως εξής:

α) Προσδιορισμός της αφορολόγητης κρατήσεως του ν. 1262/1982 (ποσά σε χιλιάδες δραχμές)

	Δρχ.	Ποσοστό
Βιομηχανικά έσοδα	351.000	97,5%
Μη βιομηχανικά έσοδα	<u>9.000</u>	<u>2,5%</u>
Σύνολο εσόδων	<u><u>360.000</u></u>	<u><u>100%</u></u>
Σύνολο εξόδων	240.000	
μείον: μη εκπιπόμενα έξοδα	<u>25.000</u>	
Εκπιπόμενα έξοδα	<u><u>215.000</u></u>	

	Συνολικό ποσό (100%)	Αναλογία στο φορολογητέα έσοδα (97,50%)	Αναλογία στα αφορολόγητα έσοδα (2,50%)
- Εκπιπτόμενα έξοδα	215.000	209.625	5.375
- Λογιστικές διαφορές	25.000	24.375	625
- Ζημιές προηγ. χρήσεως	40.000	39.000	1.000
- Τακτικό αποθεματικό	4.000	3.900	100

Τα λογιστικά κέρδη της χρήσεως αναμορφώνονται ως εξής:

	Σύνολο (100%)	Βιομηχανικά (97,5%)	Μη βιομηχανικά (2,5%)
Κέρδη λογιστικά πλέον:	120.000	111.000	9.000
Λογιστικές διαφορές	25.000	24.375	625
Έξοδα που αναλογούν στα αφορολόγητα έσοδα	5.375	—	5.375
Σύνολο κερδών μείον:	150.375	135.375	15.000
Διανεμόμενα κέρδη	(40.000)	(39.000)	(1.000)
Τακτικό αποθεματικό (120.000.000-40.000.000)	(4.000)	(3.900)	(100)
Μη διανεμόμενα	106.375	92.475	13.900

Συνεπώς:

Αφορολόγητη κράτηση ν. 1262/1982:

- επί λογιστικών κερδών	Δρχ. 29.100
- επί λογιστικών κερδών που διατέθηκαν για κάλυψη ζημιών	Δρχ. 39.000
- επί λογιστικών διαφορών	Δρχ. 24.375
Σύνολο	<u>Δρχ. 92.475</u>

β) Λογιστικές εγγραφές

33	Χρεώσεις διάφοροι	40.000	
33.07	Δοσοληπτικοί λογ/σμοί εταίρων		
	Εταίρος Α	16.000	
	Εταίρος Β	14.000	
	Εταίρος Γ	<u>10.000</u>	
(σε) 42	Αποτελέσματα εις νέο		40.000
	42.01 Αποτελέσματα ζημιών χρήσεως εις νέο		
	Επιβάρυνση των εταίρων με ζημιές		
<hr/>			
88	Αποτελέσματα προς διάθεση	120.000	
88.99	Κέρδη προς διάθεση		
(σε) 41	Αποθεματικά		
	41.02 Τακτικό αποθεματικό		4.000 ⁽¹⁾
	Εταίρος Α	2.400	
	Εταίρος Β	1.000	
	Εταίρος Γ	<u>600</u>	
41.08	Αφορολόγητα αποθεματικά		38.000
41.08.01	Αφορ. αποθεματικό ν. 1262/82		
	Εταίρος Α	22.800	
	Εταίρος Β	9.500	
	Εταίρος Γ	<u>5.700</u>	
33	Χρεώστε διάφοροι		
33.07	Δοσοληπτικοί λογ/μοί εταίρων		78.000
	Εταίρος Α	46.800	
	Εταίρος Β	19.500	
	Εταίρος Γ	11.700	
<hr/>			

04	Διάφοροι λογ/μοί πληροφοριών χρεωστικοί ⁽²⁾		54.475
04.0	Αφορολόγητο αποθεματικό ν. 1262/82		
	επί λογιστικών διαφορών	24.375	
04.01	Αφορολόγητο αποθεματικό ν. 1262/82		
	επί λογιστικών κερδών	<u>30.100</u>	
(σε) 08	Διάφοροι λογ/μοί πληροφοριών πιστωτικά		54.475
	08.00 Αφορολόγητο αποθεματικό ν. 1262/82		
	επί λογιστικών διαφορών	24.375	
	08.01 Αφορολόγητο αποθεματικό ν. 1262/82		
	επί λογιστικών κερδών	<u>20.100</u>	
Απεικόνιση σε λογαριασμούς τάξεως της διαφοράς 82.475-38.000			

Μετά τις παραπάνω εγγραφές ο λογαριασμός 33.07 «δοσοληπτικοί λογαριασμοί εταίρων» εμφανίζει πιστωτικό υπόλοιπο δρχ. 38.000, που αναλύεται ως εξής:

Εταίρος Α	πιστωτ. υπόλοιπο	δρχ. 30.800
Εταίρος Β	πιστωτ. υπόλοιπο	δρχ. 5.500
Εταίρος Γ	πιστωτ. υπόλοιπο	δρχ. <u>700</u>
		δρχ. <u><u>38.000</u></u>

Ο διαχειριστής της Ε.Π.Ε. υποχρεούται να κάνει γνωστό εγγράφως σε κάθε εταίρο το συνολικό αποτέλεσμα της χρήσεως μετά τη φορολογική και αναμόρφωσή του και το αποτέλεσμα που αναλογεί σε κάθε εταίρο. Έτσι, στο παράδειγμά μας ο διαχειριστής της εταιρίας θα γνωρίσει στους εταίρους ότι:

- Τα κέρδη της χρήσεως, μετά τη φορολογική αναμόρφωση, ανέρχονται στο ποσό των δρχ. 141.375 (σύνολο κερδών δρχ. 150.375 – τόκοι καταθέσεων δρχ. 9.000)

- Η αφορολόγητη κράτηση από τα κέρδη της χρήσεως για το σχηματισμό του αφορολόγητου αποθεματικού ν. 1262/82, ανέρχονται στο ποσό των δρχ. 92.475 (από λογιστικά κέρδη δρχ. 68.100 και από λογιστικές διαφορές δρχ. 24.375).

Οι εταίροι με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, που θα υποβάλλουν μέχρι τις 25/2/1997 για τα εισοδήματα της χρήσεως 1996, θα δηλώσουν συνολικά φορολογητέα κέρδη δρχ. 48.000 (σύνολο κερδών 141.375 - αφορολόγητη κράτηση 92.475) που κατανέμονται ως εξής:

Εταίρος	A πιστωτ.	δρχ.	29.340	(48.900 x 60%)
Εταίρος	B πιστωτ.	δρχ.	12.225	(48.900 x 25%)
Εταίρος	Γ πιστωτ.	δρχ.	7.735	(48.900 x 15%)

⁽¹⁾ Κέρδη χρήσεως δρχ. 120.000
 μείον: Ζημιές προηγούμενης χρήσεως δρχ. 40.000
 $80.000 \times 5\% = 4.000$

⁽²⁾ Το Υπουργείο Οικονομικών με την εγκύκλιο του αριθμ. 5/1983 (Αριθ. Πρωτ. Ε 4339/721), διευκρινίζει ότι οι επιχειρήσεις πρέπει να τηρούν εξωλογιστικό συγκεντρωτικό λογαριασμό σε θεωρημένο από τον Οικον. Έφορο βιβλίο ή στο βοηθητικό καθολικό που προβλέπει η εγκύκλιος, ο οποίος θα λειτουργεί ως εξής: θα χρεώνεται με την αναγνωριζόμενη για έκπτωση αξία των πραγματοποιούμενων κάθε έτος επενδύσεων και θα πιστώνεται με τα ποσά της αφορολόγητης εκπτώσεως που υπολογίζει κάθε φορά η επιχείρηση στα κέρδη του ισολογισμού της και στη δηλούμενες λογιστικές διαφορές.

ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ.2 του άρθρου 22 του ν.3190/55 «για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 42α... του Κωδ. Νόμου 2190/1920... όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν».

Η τελευταία αυτή διάταξη, στην οποία παραπέμπει ο ν. 3190/55, ορίζει ότι οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν:

- α) τον ισολογισμό,
- β) το λογαριασμό «αποτελέσματα χρήσεως»,
- γ) τον πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων» και
- δ) το προσάρτημα.

Τα έγγραφα αυτά αποτελούν ενιαίο σύνολο και ελέγχονται όπως ορίζουν οι διατάξεις των άρθρων 36 και 37, καθώς και η παρ.4 του άρθρου 43α του ν. 2190/1920.

Οφείλει συνεπώς η Ε.Π.Ε. να καταρτίζει παρόμοιες με την ανώνυμη εταιρία ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

Σημειώνεται ακόμη ότι ισχύουν και για τις Ε.Π.Ε. οι διατάξεις της παρ.6 του άρθρου 42α και της παρ.2 του άρθρου 43α του ν. 2190/1920 και συνεπώς οι μικρού μεγέθους Ε.Π.Ε. δικαιούνται να δημοσιεύουν συνοπτικό ισολογισμό και να καταρτίζουν συνοπτικό προσάρτημα.

Διαδικασία εγκρίσεων των οικονομικών καταστάσεων της Ε.Π.Ε.

Η έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της Ε.Π.Ε. εμπίπτει σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 3190/55, στην αρμοδιότητα της τακτικής γενικής συνελεύσεως των εταίρων. Η διαδικασία για την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων έχει συνοπτικά ως εξής:

1. Οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται με τη φροντίδα του διαχειριστή ο οποίος στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσης υποχρεούται να συντάσσει απογραφή όλων των στοιχείων της εταιρίας με λεπτομερή περιγραφή τους. Σ'αυτή την

- απογραφή στηρίζεται το Λογιστήριο της εταιρίας και κατ'εντολή των διαχειριστών καταρτίζει τις οικονομικές καταστάσεις.
2. Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να εγκριθούν από τους διαχειριστές της Ε.Π.Ε. Μόνο η συνέλευση μπορεί να τροποποιήσει εγκεκριμένες από τους διαχειριστές καταστάσεις.
  3. Οι οικονομικές καταστάσεις θεωρούνται:
    - α) από το διαχειριστή ή τους διαχειριστές της εταιρίας,
    - β) το γενικό διευθυντή της εταιρίας και
    - γ) το διευθυντή του Λογιστηρίου.
  4. Οι διαχειριστές συντάσσουν έκθεση διαχειρίσεως που απευθύνεται προς τη συνέλευση των εταίρων που θα εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις.
  5. Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να ελέγχονται από ορκωτούς ελεγκτές (μετά την κατάργηση του Σ.Ο.Λ.). Σ'αυτή την υποχρέωση δεν υπόκεινται οι μικρού μεγέθους Ε.Π.Ε.
  6. Προσκαλείται έγγραφα κάθε εταίρος από τους διαχειριστές της εταιρίας προκειμένου να τελεστεί η τακτική γενική συνέλευση που θα εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις.
  7. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Ε.Π.Ε. (ισολογισμός, αποτελέσματα χρήσεως, πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων και προσάρτημα και οι σχετικές εκθέσεις των διαχειριστών και των ελεγκτών της εταιρίας υποβάλλονται στις διατυπώσεις δημοσιότητας με επιμέλεια κάθε εταίρου, διαχειριστή. Πρέπει να επισημάνουμε ότι τα κείμενα που υποβάλλονται για δημοσίευση στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως πρέπει απαραίτητα να έχουν θεωρηθεί από τον αρμόδιο Γραμματέα Πρωτοδικών.
  8. Οι οικονομικές καταστάσεις που εγκρίθηκαν από τη γενική συνέλευση των εταίρων είναι δυνατό να αναθεωρηθούν από μεταγενέστερη συνέλευση των εταίρων αν μετά την έγκριση διαπιστωθεί ότι οι καταστάσεις αυτές συντάχθηκαν κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού ή ότι αποκρύφτηκε η αληθινή οικονομική κατάσταση της εταιρίας.

Χρόνος κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων της Ε.Π.Ε.

Ο νόμος δεν καθορίζει επακριβώς το χρόνο που οι διαχειριστές οφείλουν να περατώσουν την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων. Από τη διάταξη όμως της παρ.3 του άρθρου 10 του ν. 3190/55, που ορίζει ότι «η συνέλευση συγκαλείται υποχρεωτικώς τουλάχιστον άπαξ κατ'έτος εντός τριών μηνών από της λήξεως της εταιρικής χρήσεως», σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 43α παρ.3γ του ν. 2190/20, στην οποία παραπέμπει ο ν. 3190/55 (άρθρο 22 παρ.3) και η οποία ορίζει ότι η έκθεση διαχειρίσεως του ή των διαχειριστών πρέπει να έχει τεθεί υπόψη των ελεγκτών για την επαλήθευσή της με τις σχετικές οικονομικές καταστάσεις τουλάχιστον 30 ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση, προκύπτει ότι απώτατο χρονικό όριο περατώσεως της καταρτίσεως των οικονομικών καταστάσεων είναι δύο μήνες από τη λήξη της χρήσεως.

Το καταστατικό της εταιρίας είναι δυνατό να καθορίζει χρονική περίοδο μικρότερη από αυτήν που απαιτεί ο νόμος, μέσα στην οποία οι διαχειριστές υποχρεούνται να καταρτίζουν τις οικονομικές καταστάσεις, ενώ δεν είναι δυνατό να επιμηκύνει αυτή την προθεσμία.

Εξάλλου, ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. συντάσσει τον ισολογισμό της επιχειρήσεώς του μέσα σε δύο μήνες από τη λήξη της χρήσεως, η προθεσμία δε αυτή μπορεί να παραταθεί μέχρι δύο ακόμη μήνες με απόφαση του αρμόδιου Οικ. Εφόρου. Σημειώνεται ότι, λαμβανομένου υπόψη ότι η συνέλευση των εταίρων της Ε.Π.Ε. υποχρεούται, όπως είπαμε, να εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις μέσα σε τρεις μήνες από τη λήξη της χρήσεως, συνάγεται ότι η φορολογούσα Αρχή δεν μπορεί να δώσει παράταση της προθεσμίας κλεισίματος του ισολογισμού πέρα από ένα μήνα κατά ανώτατο όριο, γιατί αλλιώς θα παραβίαζε την τρίμηνη προθεσμία εγκρίσεως του ισολογισμού.

Ο ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Ο ισολογισμός της Ε.Π.Ε. είναι κατά βάση όμοιος με τον ισολογισμό της ανώνυμης εταιρίας. Λόγω όμως ορισμένων διαφορών της Ε.Π.Ε. σε σχέση με την ανώνυμη εταιρία, στον ισολογισμό της Ε.Π.Ε. δεν υπάρχουν όλοι οι λογαριασμοί που υπάρχουν στον ισολογισμό της ανώνυμης εταιρίας, ενώ οι τίτλοι και το περιεχόμενο ορισμένων άλλων λογαριασμών πρέπει ανάλογα να τροποποιηθούν.

Οι σπουδαιότερες διαφορές στους λογαριασμούς και τους τίτλους λογαριασμών του ισολογισμού της Ε.Π.Ε., σε σχέση με τους λογαριασμούς του ισολογισμού της ανώνυμης εταιρίας, σχολιάζονται παρακάτω.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Α΄ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 7 παρ.2 του ν. 3190/55, το καταστατικό πρέπει να περιλαμβάνει βεβαίωση των ιδρυτών ότι το κεφάλαιο καταβλήθηκε. Παράλειψη της βεβαίωσης ή ψευδής βεβαίωση περί καταβολής του κεφαλαίου αποτελεί λόγο ακυρότητας της εταιρίας, ανεπίδεκτης θεραπείας εκ των υστέρων. Επιπλέον, ο νόμος τιμωρεί αυτούς που έκαναν την ψευδή δήλωση με τις ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα αν «εν γνώσει» προέβησαν σε τέτοια ψευδή βεβαίωση.

Σε περίπτωση αύξησεως του εταιρικού κεφαλαίου, επίσης, πρέπει να καταβληθεί ολόκληρη η αξία των εταιρικών μεριδίων κατά τη σύναψη του συμβολαιογραφικού εγγράφου με το οποίο τροποποιείται το καταστατικό, δηλαδή πριν ολοκληρωθεί η τυπική διαδικασία αύξησεως του κεφαλαίου (διατυπώσεως δημοσιότητας κ.λπ.).

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι, σε αντίθεση με ό,τι ισχύει στις ανώνυμες εταιρίες, στις Ε.Π.Ε. δεν επιτρέπεται μερική καταβολή του κεφαλαίου ούτε κατά τη σύσταση ούτε κατά την αύξησή του και συνεπώς στον ισολογισμό της Ε.Π.Ε. δε δικαιολογείται η ύπαρξη του σχολιαζόμενου λογαριασμού «οφειλόμενο κεφάλαιο».

Β' ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

Όλοι οι λογαριασμοί της κατηγορίας αυτής που αφορούν τα έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης είναι ίδιοι για Α.Ε. και Ε.Π.Ε. Ορισμένες μόνο υπομερίδες που εμφανίζονται στο λογαριασμό «λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως», οι οποίες αναφέρονται στα έξοδα και διαφορές εκδόσεως ομολογιακών δανείων (Κ.Α. 16.13, 16.16) σπάνια είναι δυνατό να υπάρξουν στις Ε.Π.Ε.

Γ' ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

I. Ασώματες ακινητοποιήσεις

Όλοι οι λογαριασμοί της κατηγορίας αυτής που περιλαμβάνει την υπεραξία της επιχείρησης (Goodwill) και κάθε είδους δικαίωμα που μπορεί να έχει η εταιρία (διπλώματα ευρεσιτεχνίας, σήματα κ.λπ.), είναι κοινά για Α.Ε. και Ε.Π.Ε.

II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Οι λογαριασμοί της κατηγορίας αυτής αναφέρονται στα πάγια στοιχεία της επιχείρησης όπως οικοπέδα, κτίρια, μηχανήματα, μεταφορικά μέσα κ.λπ. και δεν διαφοροποιούνται από αυτούς της Α.Ε.

III. Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις

Επισημαίνουμε μόνο ότι στο λογαριασμό ισολογισμού «λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις» περιλαμβάνεται και η υπομερίδα «μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά εταίρων» (Κ.Α. 18.06), η οποία, θα πρέπει να εμφανίζεται ξεχωριστά με ομώνυμο τίτλο στον ισολογισμό.

Δ' ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

I. Αποθέματα

Περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί εμπορευμάτων, έτοιμων και ημιτελών προϊόντων, α' και βοηθητικών υλών κ.λπ.

II. Απαιτήσεις

Οι λογαριασμοί της κατηγορίας αυτής αναφέρονται σε πελάτες, επιταγές εισπρακτέες, επισφαλείς πελάτες και διάφορους χρεώστες. Υπάρχουν όμως οι εξής διαφορές μεταξύ ενός ισολογισμού ανώνυμης εταιρίας και ενός ισολογισμού Ε.Π.Ε.:

- Ο λογαριασμός του ισολογισμού «κεφάλαιο εισπρακτέο στην επόμενη χρήση» (Κ.Α. 33.04 και 33.05) δεν μπορεί να υπάρχει στον ισολογισμό της Ε.Π.Ε., για τους λόγους που αναπτύξαμε πιο πάνω σχετικά με το λογαριασμό «οφειλόμενο κεφάλαιο».
- Στο λογαριασμό του ισολογισμού «χρεώστες διάφοροι» περιλαμβάνεται και η υπομερίδα «προκαταβολή φόρου εισοδήματος» (Κ.Α. 33.13.00) που δεν είναι δυνατό να υπάρχει στη λογιστική της Ε.Π.Ε.

III. Χρεόγραφα

Δεν χρειάζεται να αναφερθεί κάτι ιδιαίτερο γι'αυτή την κατηγορία.

IV. Διαθέσιμα

Εδώ αναφέρονται το ταμείο και οι καταθέσεις όψεως και προθεσμίας.

Ε' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΙ

Σ'αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται τα έξοδα επόμενων χρήσεων, τα εισπρακτέα έσοδα χρήσεων και οι λοιποί μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού.

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Α' ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

I. Κεφάλαιο

Το εισφερθέν από τους εταίρους στην Ε.Π.Ε. κεφάλαιο θα εμφανιστεί στον ισολογισμό της ως εξής:

Εταιρικό κεφάλαιο	xxx
- Καταβλημένο	xxx
- Αποσβεσμένο	<u>xxx</u>

Όπως εκθέσαμε πιο πάνω στα σχόλια του λογαριασμού ενεργητικού «οφειλόμενο κεφάλαιο», τόσο κατά την ίδρυση της Ε.Π.Ε. όσο και κατά την αύξηση του κεφαλαίου της, το κεφάλαιο καταβάλλεται αμέσως εξ'ολοκλήρου. Δεν υφίσταται, συνεπώς, οφειλόμενο κεφάλαιο.

Εξάλλου, μολονότι σπάνιο, δεν αντίκειται στο νόμο η απόσβεση του εταιρικού κεφαλαίου και η έκδοση προνομιούχων εταιρικών μεριδίων. Γι'αυτό δεν αποκλείεται η, σπάνια πάντως, περίπτωση της εμφανίσεως στον ισολογισμό της Ε.Π.Ε. αποσβεσμένου κεφαλαίου.

II. Διαφορά από την έκδοση εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο

Η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου είναι δυνατό να γίνει:

- α) με έκδοση μεριδίων στο άρτιο, όταν η αύξηση καλύπτεται από όλους τους παλιούς εταίρους ή όταν οι παλιοί εταίροι που δε συμμετείχαν στην αύξηση εισπράττουν από συμμετέχοντες νέους εταίρους δικαιώματα εγγραφής,
- β) με την έκδοση μεριδίων σε τιμή υπέρ το άρτιο, όταν συμμετέχουν στην αύξηση νέοι εταίροι, που δεν κατέβαλαν στους παλιούς εταίρους δικαίωμα εγγραφής.

Όταν συντρέχει η τελευταία περίπτωση πρέπει να χρησιμοποιείται ο λογαριασμός «Διαφορά από την έκδοση εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο».

III. Διαφορές αναπροσαρμογής

Εδώ αναφέρονται οι διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας συμμετοχών και χρεογράφων καθώς και λοιπών περιουσιακών στοιχείων.

IV. Αποθεματικά κεφάλαια

Όλα τα αποθεματικά, φορολογημένα και αφορολόγητα, ως κέρδη που δεν έχουν διανεμηθεί ανήκουν στο νομικό πρόσωπο, αφού, ο εταίρος αποκτά αξίωση στα κέρδη της εταιρίας από της λήψεως αποφάσεως από τη συνέλευση των εταίρων για διανομή αυτών. Και τούτο, ανεξάρτητα από τη φορολογική αντιμετώπιση του θέματος, σύμφωνα με την οποία όχι μόνο τα διανεμόμενα αλλά και τα μη διανεμόμενα κέρδη φορολογούνται στο όνομα των εταίρων.

Εκτός, συνεπώς, από τον λογαριασμό «αποθεματικό για ίδιες μετοχές», ο οποίος δεν έχει θέση στον ισολογισμό της Ε.Π.Ε., οι υπόλοιποι λογαριασμοί (Τακτικό αποθεματικό, Έκτακτα αποθεματικά) είναι κοινοί στους ισολογισμούς Α.Ε. και Ε.Π.Ε.

V. Αποτελέσματα εις νέο

Περιλαμβάνονται το υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέο, το υπόλοιπο ζημιών χρήσεως εις νέο και το υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων.

Επισημαίνεται μόνο ότι, από φορολογική άποψη, τα κέρδη και οι ζημιές που εμφανίζονται σ'αυτούς τους λογαριασμούς δεν ανήκουν στο νομικό πρόσωπο της εταιρίας, αλλά στους εταίρους και συμπεριλαμβάνονται στις ατομικές τους δηλώσεις.

VI. Ποσά προορισμένα για αύξηση κεφαλαίου

Στον ισολογισμό της Ε.Π.Ε. οι λογαριασμοί της κατηγορίας αυτής πρέπει να τιτλοφορούνται ως εξής:

1. Καταθέσεις εταίρων,
2. Διαθέσιμα κέρδη χρήσεως για αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου.

B' ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ

Οι λογαριασμοί αυτής της κατηγορίας είναι: 1) προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία και 2) λοιπές προβλέψεις.

Γ' ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

I. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Εδώ αναφέρονται οι υποχρεώσεις της εταιρίας σε σχέση με δάνεια Τραπεζών, με συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις από Τράπεζες με εγγύηση εισπρακτέα γραμμάτια και με γραμμάτια πληρωτέα μακράς λήξεως.

Σημειώνεται ότι και η Ε.Π.Ε. μπορεί να εκδώσει ομολογιακό δάνειο βάσει του άρθρου 888 Α.Κ., ενώ δεν υπάρχει κανένας περιορισμός για την έκδοση ονομαστικών ομολογίων. Μόνο την έκδοση ομολογίων δια δημοσίας εγγραφής επιτρέπει ο νόμος (άρθρο 8α ν. 2190/20) αποκλειστικά στις ανώνυμες εταιρίες και μάλιστα υπό

ορισμένες προϋποθέσεις. Συνεπώς, και στον ισολογισμό της Ε.Π.Ε. είναι δυνατό να υπάρξει λογαριασμός «ομολογιακά δάνεια».

II. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Σ' αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις της επιχείρησης έναντι προμηθευτών, τα πληρωτέα γραμμάτια, οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις έναντι Τραπεζών, οι προκαταβολές πελατών, οι υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις, οι υποχρεώσεις από φόρους και τέλη, οι ασφαλιστικοί οργανισμοί και οι διάφοροι πιστωτές.

Δ' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

Αυτοί είναι: τα έσοδα επόμενων χρήσεων, τα δεδουλευμένα έξοδα χρήσεως και οι λοιποί μεταβατικοί λογαριασμοί.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ

Διακρίνονται σε χρεωστικούς και πιστωτικούς. Οι χρεωστικοί περιλαμβάνουν τα αλλότρια περιουσιακά στοιχεία, τους χρεωστικούς λογαριασμούς εγγυήσεων και εμπράγματων ασφαλειών, τις απαιτήσεις από αμοτεροβαρείς συμβάσεις και τους λοιπούς λογαριασμούς τάξεως.

Οι πιστωτικοί λογαριασμοί τάξεως περιλαμβάνουν τους δικαιούχους αλλότριων περιουσιακών στοιχείων, τους πιστωτικούς λογαριασμούς εγγυήσεως και εμπράγματων ασφαλειών, τις υποχρεώσεις από αμοτεροβαρείς συμβάσεις και τους λοιπούς λογαριασμούς τάξεως.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ «ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ» ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως 31^{ης} Δεκεμβρίου 1996

(1 Ιανουαρίου – 31 Δεκεμβρίου 1996)

		Ποσά κλεισμένης χρήσεως 1996		Ποσά προηγούμενης χρήσεως 1995	
I. Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως					
70.71.72.73	Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	xxx		xxx	
(70-73)-86.00.00	Μείον: Κόστος πωλήσεων	xxx		xxx	
86.00.000 (80.01)	Μικτά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμ/σης	xxx		xxx	
86.00.01 (74, 75 και 78.05)	Πλέον: Άλλα έσοδα εκμ/σεων	xx		xx	
	Σύνολο	xxx		xxx	
	Μείον:				
86.00.02 (92.01)	1. Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	xxx		xxx	
86.00.03 (92.02)	2. Έξοδα λειτουργίας ερευνών- αναπτύξεως	xxx		xxx	
86.00.04 (92.03)	3. Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως Μερικά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμ/σης	xxx	xxx	xxx	xxx
	ΠΑΛΕΟΝ (ή μείον)		xx		xx
86.01.00 (76.00)	1. Έσοδα συμμετοχών	xx		xx	
86.01.01 (76.01)	2. Έσοδα χρεογράφων	xx		xx	
86.01.01 (76.04)	3. Κέρδη πωλήσεως συμμετοχής και χρεογράφων	xx		xx	
86.01.03 (76.02 έως 76.98 πλην 76.04)	4. Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έξοδα	xx		xx	
	Μείον:				
86.01.07 (64.11)	1. Διαφορές αποτιμήσεως συμμετοχής και χρεογράφων	xx		xx	
86.01.08 (64.10 και 64.12)	2. Έξοδα και ζημιές συμμετοχών και χρεογράφων	xx	xx	xx	xx
86.01.09 (65)	3. Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	xx	xx	xx	xx
86.00+ 86.01 (λογ. 80)	Ολικά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμ/σεως				

**Π. ΠΛΕΟΝ (ή μείον): Έκτακτα
αποτελέσματα**

86.02.00 (81.01)	1. Έκτακτα και ανόργανα έσοδα	xx		xx	
86.02.01 (81.03)	2. Έκτακτα κέρδη	xx		xx	
86.02.02 (82.01)	3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	xx		xx	
86.02.03 (84)	4. Έσοδα από πρόβλεψη προηγ. χρήσεων	xx		xx	
	Μείον:				
86.02.07 (81.00)	1. Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	xx		xx	
86.02.08 (81.02)	2. Έκτακτες ζημιές	xx		xx	
86.02.09 (82.00)	3. Έξοδα προηγ. χρήσεων	xx		xx	
86.02.10 (83)	4. Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	<u>xx</u>	<u>xx</u>	<u>xx</u>	<u>xx</u>
	Οργανικά και έκτακτα αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές)		xx		xx
	ΜΕΙΟΝ:				
66+85	Σύνολο αποσβέσεων πάγιων στοιχείων	<u>xx</u>		<u>xx</u>	
66	Μείον: Οι από αυτές ενσωματωμένες στο λακ. κόστος	xx	<u>xx</u>	xx	<u>xx</u>
86.99	ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (κέρδη ή ζημιές) ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ		xx		xx

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (Λ/88)

88.00 ή 88.01 (86.99)		Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές χρήσεως)	xxx	xxx
88.02-04 (42.00-02)	(+) ή (-) :	Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (κερδών ή ζημιών) προηγούμενων χρήσεων	xxx	xxx
88.06 (42.04)	(+) ή (-) :	Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγ. χρήσεων	<u>(-xxx)</u>	<u>(-xxx)</u>
88.07 (Υπολ/σμοί 41)	(+) :	Αποθεματικά προς διάθεση Σύνολο	xxx	xxx
		ΜΕΙΟΝ:		
88.09		Λοιποί μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι	<u>xxx</u>	<u>xxx</u>
88.99		Κέρδη προς διάθεση	<u>xxx</u>	<u>xxx</u>
		ή		
88.98		Ζημιές εις νέο	<u>(-xxx)</u>	<u>(-xxx)</u>
		Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής:		
41.02		1. Τακτικό αποθεματικό	xxx	xxx
53.14		2. Διανεμόμενα στους εταίρους κέρδη	xxx	xxx
41.03		3. Αποθεματικά καταστατικού (αναφέρονται οι σχετικές διατάξεις)	xxx	xxx
41.04-05		4. Ειδικά και έκτακτα αποθεματικά (αναφέρεται ο σκοπός)	xxx	xxx
41.08		5. Αφορολόγητα αποθεματικά (αναφέρονται οι σχετικές διατάξεις)	xxx	xxx
53.08		6. Αμοιβές από ποσοστά διαχειριστών	<u>xxx</u>	<u>xxx</u>
42.00		7. Υπόλοιπο κερδών εις νέο	<u>xxx</u>	<u>xxx</u>

ΣΥΝΟΠΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Ο νόμος παρέχει το δικαίωμα στις μικρού μεγέθους εταιρίες να δημοσιεύουν συνοπτικό ισολογισμό και να καταρτίζουν συνοπτικό προσάρτημα.

Σύμφωνα με το νόμο, στην περίπτωση δημοσίευσεως συνοπτικού ισολογισμού, πρέπει να γίνεται μνεία ότι ο δημοσιευόμενος ισολογισμός είναι συνοπτικός και να αναφέρεται το Μητρώο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης, στο οποίο έχουν ή πρόκειται να καταχωρηθούν οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας, μεταξύ των οποίων και ο πλήρης ισολογισμός της εταιρίας.

Συνοπτικός Ισολογισμός

Ενεργητικό

- Α' ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
- Β' ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ
- Γ' ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
  - I. Ασώματες ακινητοποιήσεις
  - II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις
  - III. Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις
- Δ' ΚΥΚΛΟΡΟΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
  - I. Αποθέματα
  - II. Απαιτήσεις
  - III. Χρεόγραφα
- Ε' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓ. ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ

Παθητικό

- Α' ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
  - I. Κεφάλαιο
  - II. Διαφορά από την έκδοση εταιρικών Μεριδίων υπέρ το άρτιο
  - III. Διαφορές αναπροσαρμογής
  - IV. Αποθεματικά κεφάλαια
  - V. Αποτελέσματα εις νέο
  - VI. Ποσά προορισμένα για αύξηση κεφαλαίου
- Β' ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ
- Γ' ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
  - I. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις
  - II. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις
- Δ' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

ΛΥΣΗ ΓΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Η εταιρία λύνεται:

- α) Με την παρέλευση του χρόνου διάρκειάς της, εκτός εάν πριν από την παρέλευση του χρόνου τούτου αποφασιστεί η παράταση της διάρκειάς της με σχετική τροποποίηση.
- β) Σε κάθε περίπτωση που προβλέπεται από το νόμο ή το Καταστατικό.
- γ) Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων που θα παίρνεται, εφόσον με το παρόν Καταστατικό δεν ορίζεται διαφορετικά, με πλειοψηφία των τριών τετάρτων (3/4) του όλου αριθμού των εταίρων, εκπροσωπούντων τα τρία τέταρτα (3/4) του όλου Εταιρικού Κεφαλαίου.
- δ) Με δικαστική απόφαση, για σπουδαίο λόγο, με αίτηση ενός ή περισσότερων εταίρων, εκπροσωπούντων τουλάχιστον το ένα δέκατο (1/10) του Εταιρικού Κεφαλαίου.
- ε) Με την κήρυξη της εταιρίας σε κατάσταση πτώχευσης.
- στ) Με δικαστική απόφαση, με αίτηση όποιου έχει νόμιμο συμφέρον, σε περίπτωση συγκέντρωσης όλων των εταιρικών μεριδίων στα χέρια ενός μόνο προσώπου. Κατά τη διάρκεια της συγκέντρωσης των εταιρικών μεριδίων στα χέρια ενός μόνο προσώπου, αυτό, σχετικά με τις υποχρεώσεις της εταιρίας, ευθύνεται απεριόριστα σε περίπτωση αφερεγγυότητας της εταιρίας. Η λύση της εταιρίας υπόκειται στις κατά το άρθρο 8 του ν. 3190/55 δημοσιεύσεις.

Η εταιρία δεν λύνεται με το θάνατο, την πτώχευση ή την απαγόρευση ενός των εταίρων, και υποκαθίστανται στη θέση αυτού οι κληρονόμοι του ή ο σύνδικος. Στην περίπτωση του θανάτου, και κατά το χρονικό διάστημα που δικαιούνται οι κληρονόμοι να αποποιηθούν την κληρονομιά, για την ομαλή λειτουργία της εταιρίας προσκαλούνται οι κληρονόμοι από το διαχειριστή, μέσα σ'ένα μήνα από το θάνατο, για να συμμετάσχουν στην εταιρία διορίζονται μέσα στον παρακάτω μήνα έναν απ'αυτούς ως κοινό εκπρόσωπό του διαφορετικά, για το χρονικό διάστημα από το

τέλος του μήνα αυτού μέχρι το τέλος της τετράμηνης προθεσμίας, σύμφωνα με το νόμο προς αποποίηση, οι υπόλοιποι εταίροι ενεργούν πράξεις, χωρίς τη σύμπραξη και συμμετοχή των κληρονόμων του θανόντος εταίρου, οι οποίες πράξεις δεσμεύουν καθ' ολοκληρία τους κληρονόμους, θεωρούμενες έγκυρες και απρόβλεπτες. Στις περιπτώσεις αυτές του θανάτου, της απαγόρευσης κ.λπ. επιφυλάσσονται οι αναφερόμενες στο παρόν Καταστατικό διατάξεις περί εξαγοράς των εταιρικών μεριδίων.

Τη λύση της εταιρίας για οποιονδήποτε λόγο, εκτός από την κήρυξή της σε κατάσταση πτώχευσης, ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης. Μέχρι το τέλος της εκκαθάρισης και της διανομής της εταιρικής περιουσίας, η εταιρία λογίζεται ότι εξακολουθεί, διατηρεί δε και την επωνυμία της, στην οποία προστίθενται οι λέξεις «υπό εκκαθάριση». Κατά το στάδιο της εκκαθάρισης η εξουσία των οργάνων της εταιρίας περιορίζεται στις αναγκαίες για την εκκαθάριση της εταιρικής περιουσίας πράξεις. Οι διατάξεις περί διαχείρισεως του παρόντος Καταστατικού και του ν. 3190/55 εφαρμόζονται αναλογικά και στην εκκαθάριση. Η εκκαθάριση ενεργείται απ' όλους τους εταίρους που διορίζονται με το παρόν Καταστατικό ως εκκαθαριστές της εταιρίας. Οι εκκαθαριστές, με την έναρξη της εκκαθάρισης υποχρεούνται να καταρτίσουν τον Ισολογισμό, που δημοσιεύουν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.). Εφόσον διαρκεί η εκκαθάριση, οι εκκαθαριστές υποχρεούνται να καταρτίζουν κάθε χρόνο Ισολογισμό. Οι εκκαθαριστές εκπροσωπούν την εταιρία και υπογράφουν γι' αυτήν, βάζοντας την υπογραφή τους κάτω από την εταιρική επωνυμία. Έναντι των τρίτων, η εταιρία δεσμεύεται με μόνη την υπογραφή των εκκαθαριστών. Οι εκκαθαριστές υποχρεούνται να περατώσουν τις εκκρεμείς υποθέσεις της εταιρίας, να εξοφλήσουν τα χρέη της και να μετατρέψουν σε χρήμα την εταιρική περιουσία, εκτός εάν η συνέλευση των εταίρων αποφασίσει για την αυτούσια διανομή του εναπομείναντος Ενεργητικού της εταιρίας μετά την πληρωμή των χρεών. Η προς το σκοπό αυτό συνέλευση συγκαλείται από τους εκκαθαριστές ή μετά από αίτηση οποιουδήποτε εταίρου, η δε απόφαση της Συνέλευσης παίρνεται με

πλειοψηφία πλέον του μισού του όλου αριθμού των εταίρων, εκπροσωπώντας πλέον του μισού του όλου αριθμού των εταίρων, εκπροσωπώντας πλέον του μισού του όλου Εταιρικού Κεφαλαίου. Για το σκοπό της περάτωσης των εκκρεμών υποθέσεων, οι εκκαθαριστές μπορούν να ενεργούν και νέες πράξεις. Τυχόν αμοιβή των εκκαθαριστών ορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Οι εκκαθαριστές ευθύνονται για τις πράξεις τους έναντι της εταιρίας και των εταίρων, για κάθε πταίσμα και για ελαφριά ακόμη αμέλεια. Οι εκκαθαριστές εκπροσωπούν την εταιρία και ευθύνονται για τις πράξεις που ενεργήθηκαν απ'αυτούς, αλληλέγγυα και εξ'ολοκλήρου. Μετά το πέρας της εκκαθάρισης, οι εκκαθαριστές καταρτίζουν τον τελικό Ισολογισμό, τον οποίο δημοσιεύουν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.), και διανέμουν το προϊόν της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας στους εταίρους κατά την αναλογία της μερίδας συμμετοχής του καθενός στην εταιρία.

Μετά τη λύση της εταιρίας με απόφαση των εταίρων ορίζεται, εάν είναι δυνατόν, ποιος και με ποιες προϋποθέσεις κάποιος από τους εταίρους ή τρίτος θα μπορεί να κάνει χρήση της επωνυμίας της εταιρίας.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ Ε.Π.Ε.

Ιδρύεται Ε.Π.Ε. από τους Α, Β και Γ με κεφάλαιο 10.000.000 διαιρεμένο σε 100 μερίδια των 100.000 δρχ. το καθένα. Ο Α έχει 50 μερίδια, ο Β έχει 30 μερίδια και ο Γ 20. Όλοι καταβάλουν τις εισφορές τους σε μετρητά.

Εταίροι λογ/σμος εισφορών		10.000.000
A 50 μερίδια x 100.000	5.000.000	
B 30 μερίδια x 100.000	3.000.000	
Γ 20 μερίδια x 100.000	<u>2.000.000</u>	
Εταιρικό Κεφάλαιο		10.000.000
Κεφάλαιο Α	5.000.000	
Κεφάλαιο Β	3.000.000	
Κεφάλαιο Γ	<u>2.000.000</u>	

Ταμείο		10.000.000
Εταίροι λογ/μος εισφορών		
A 50 μερίδια x 100.000	5.000.000	10.000.000
B 30 μερίδια x 100.000	3.000.000	
Γ 20 μερίδια x 100.000	<u>2.000.000</u>	
Εξόφληση εταιρικών μεριδίων		

Ο κάθε εταίρος μπορεί να καταβάλει μέρος της εισφοράς του πέρα από μετρητά και σε είδος. Οπότε εξοφλεί το μερίδιο του ο Α π.χ. ως εξής:

Μηχανήματα		3.000.000
Ταμείο		2.000.000
Εταίροι λογ/μος εισφορών		5.000.000
A 50 μερίδια x 100.000	<u>5.000.000</u>	
Εξόφληση 50 μεριδίων		

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΩΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΜΕΡΙΔΑΣ «ΕΝ ΖΩΗ» ΕΤΑΙΡΟΥ

Ο Α ο οποίος έχει 50 μερίδια πωλεί στον Β, που είναι εταίρος και αυτός, 20 μερίδια με 100.000 δρχ το καθένα.

Εταιρικό Κεφάλαιο	2.000.000	
Κεφάλαιο Α 20 μερίδια x 100.000	<u>2.000.000</u>	
Εταιρικό Κεφάλαιο		2.000.000
Κεφάλαιο Β 20 μερίδια x 100.000	<u>2.000.000</u>	
Πώληση 20 μεριδίων από τον Α στον Β		
Δοσοληπτικοί λογ/μοί εταίρων	2.000.000	
Β		
Δοσοληπτικοί λογ/μοί εταίρων		2.000.000
Α		
Οφειλή του Β στον Α για την πώληση		
Ταμείο	2.000.000	
Δοσοληπτικοί λογ/μοί εταίρων		2.000.000
Β		
Καταβολή αξίας 20 μεριδίων		
Δοσοληπτικοί λογ/μοί εταίρων	2.000.000	
Α		2.000.000
Ταμείο		
Καταβολή της αξίας 20 μεριδίων		

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΩΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΜΕΡΙΔΑΣ ΕΞΑΙΤΙΑΣ ΘΑΝΑΤΟΥ

Ο εταίρος Α, που πέθανε, άφησε με διαθήκη στον Δ 50 εταιρικά μερίδια ονομαστικής αξίας 100.000 το καθένα. Ο Δ μεταβιβάζει τα μερίδιά του στους εταίρους Β και Γ ανάλογα με τη μερίδα συμμετοχής τους στην εταιρία. Έτσι, ο Β έλαβε 34 μερίδια και ο Γ 16 μερίδια. Η πραγματική αξία κάθε μεριδίου έφτασε τις 120.000 δρχ.

Εταιρικό Κεφάλαιο		5.000.000	
Κεφάλαιο Α 50 μερίδια x 100.000	<u>5.000.000</u>		
Εταιρικό Κεφάλαιο			5.000.000
Κεφάλαιο Β	3.400.000		
Κεφάλαιο Γ	<u>1.600.000</u>		
Μεταβιβάσεις 50 μεριδίων από τον Α στον Β και Γ			
Δοσοληπτικοί λογ/μοί εταίρων		6.000.000	
Β 4.080.000			
Γ 1.920.000			6.000.000
<u>Πιστωτές</u>			
Δ			
Οφειλή του Β και Γ προς τον Δ			
Ταμείο		6.000.000	
Δοσοληπτικοί λογ/μοί εταίρων			6.000.000
Β 4.080.000			
Γ 1.920.000			
Καταβολή της αξίας 50 μεριδίων προς 120.000			
Πιστωτές		6.000.000	
Δ			
Ταμείο			6.000.000
Εξόφληση της αξίας 50 μεριδίων προς 120.000			

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Για παράδειγμα, η Ε.Π.Ε. ΖΗΤΑ, με εταίρους τους Α, Β και Γ, παρουσίασε ζημιά στον ισολογισμό 1.000.000. Κάθε εταίρος υποχρεώνεται να καλύψει τη ζημιά με συμπληρωματική εισφορά ανάλογα με τη μερίδα συμμετοχής του στην εταιρία. Έτσι, ο Α που έχει 50 μερίδια θα καταβάλει 500.000, ο Β που κατέχει 30 θα καταβάλει 300.000 δρχ. και ο Γ με 20 μερίδια θα καταβάλει 200.000.

<hr/>		
Εταίροι λογ/μος εισφορών		
A	500.000	1.000.000
B	300.000	
Γ	<u>200.000</u>	1.000.000
Ζημιές χρήσεως		
Καταλογισμός της ζημιάς στους εταίρους ανάλογα με τη μερίδα καθενός		
<hr/>		
Ταμείο		1.000.000
Εταίροι λογ/σμός εισφορών		1.000.000
Εξόφληση της υποχρέωσής τους		
<hr/>		

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

α) Με έκδοση νέων εταιρικών μεριδίων

Ε.Π.Ε. με κεφάλαιο 10.000.000 διαιρεμένο σε 100 μερίδα των 100.000 δρχ. το καθένα και με εταίρους τον Α με 50 μερίδια, τον Β με 30 και τον Γ με 20 μερίδια, αυξάνει ύστερα από σχετική απόφαση της συνέλευσης των εταίρων, το κεφάλαιο της κατά 6.000.000, εκδίδοντας 60 μερίδια των 100.000 δρχ. το καθένα. Τα εταιρικά μερίδια τα λαμβάνουν οι παλαιοί εταίροι.

<hr/>		
Εταίροι λογ/σμος εισφορών		6.000.000
Α 30 μερίδια x 100.000	3.000.000	
Β 20 μερίδια x 100.000	2.000.000	
Γ 10 μερίδια x 100.000	<u>1.000.000</u>	
Εταιρικό Κεφάλαιο		6.000.000
Κεφάλαιο Α	3.000.000	
Κεφάλαιο Β	2.000.000	
Κεφάλαιο Γ	<u>1.000.000</u>	
Αύξηση εταιρικού κεφαλαίου		
<hr/>		
Ταμείο		6.000.000
Εταίροι λογ/μος εισφορών		
Α 30 μερίδια x 100.000	3.000.000	10.000.000
Β 20 μερίδια x 100.000	2.000.000	
Γ 10 μερίδια x 100.000	<u>1.000.000</u>	
Εξόφληση της εισφοράς του		
<hr/>		

β) Με αύξηση της ονομαστικής αξίας των παλαιών μεριδίων

Ε.Π.Ε. με κεφάλαιο 10.000.000 διαιρεμένο σε 100 μερίδια των 100.000 δρχ. το καθένα, την οποία αποτελούν τρεις εταίροι οι Α, Β και Γ με αντίστοιχα μερίδια 50, 30 και 20. Η γενική συνέλευση αποφασίζει την αύξηση της ονομαστικής αξίας κάθε μεριδίου από 100.000 σε 200.000 δρχ. Κάθε εταίρος υποχρεώνεται να εισφέρει κατά λόγο των εταιρικών μεριδίων που κατέχει, δηλαδή: ο Α 5.000.000, ο Β 3.000.000 και ο Γ 2.000.000.

Ταμείο		10.000.000
Εταιρικό Κεφάλαιο		10.000.000
Κεφάλαιο Α	5.000.000	
Κεφάλαιο Β	3.000.000	
Κεφάλαιο Γ	<u>2.000.000</u>	
Καταβολή για αύξηση κεφαλαίου		

γ) Με μετατροπή του αποθεματικού σε εταιρικό κεφάλαιο

Έστω Ε.Π.Ε. με κεφάλαιο 10.000.000 διαιρεμένο σε 100 μερίδια των 100.000 δρχ. το καθένα, την οποία αποτελούν τρεις εταίροι οι Α, Β και Γ με αντίστοιχα μερίδια 50, 30 και 20. Η γενική συνέλευση αποφασίζει την αύξηση του κεφαλαίου κατά 10.000.000 με κεφαλαιοποίηση έκτακτου αποθεματικού.

Η αύξηση θα γίνει με αύξηση της ονομαστικής αξίας των παλαιών μεριδίων από 100.000 σε 200.000 δρχ.

Εταίροι λογ/σμός εισφορών		10.000.000
Α	5.000.000	
Β	3.000.000	
Γ	<u>2.000.000</u>	

Εταιρικό Κεφάλαιο		10.000.000
A	35 μερίδια x 200.000	5.000.000
B	15 μερίδια x 200.000	3.000.000
Γ	10 μερίδια x 200.000	<u>2.000.000</u>
Εξόφληση της εισφοράς του		
<hr/>		
Έκτακτο Αποθεματικό		10.000.000
Αποθεματικό προς διάθεση		10.000.000
<hr/>		
Αποθεματικό προς διάθεση		10.000.000
Διαθέσιμα κέρδη χρήσεως για αύξηση κεφαλαίου		10.000.000
<hr/>		
Διαθέσιμα κέρδη χρήσεως για αύξηση κεφαλαίου		10.000.000
Εταίροι λογ/μός εισφορών		10.000.000
A	5.000.000	
B	3.000.000	
Γ	<u>2.000.000</u>	
<hr/>		

Στην περίπτωση που η αύξηση του κεφαλαίου γίνει με έκδοση και άλλων μεριδίων που δίνονται σε νέους εταίρους και εφόσον υπάρχουν σχηματισμένα αποθεματικά, η διάθεση των νέων μεριδίων πρέπει να γίνει σε τιμή μεγαλύτερη της ονομαστικής τους τιμής, για να μην υποστούν οι παλαιοί εταίροι ζημιά από τη μείωση της αξίας των μεριδίων τους.

Έστω ότι υπάρχει Ε.Π.Ε. με κεφάλαιο 5.000.000, δηλαδή 50 μερίδια των 100.000 δρχ. το καθένα. Η εταιρία έχει σχηματίσει αποθεματικό 3.000.000 άρα το κεφάλαιο της φθάνει τα 8.000.000 και η αξία κάθε μεριδίου θα είναι $8.000.000 : 50 = 160.000$ δρχ.

Αν η Ε.Π.Ε. αποφασίσει να αυξήσει το κεφάλαιό της κατά 1.000.000, δηλαδή κατά 10 μερίδια των 100.000 δρχ. τότε η αξία των μεριδίων θα είναι:

α) Αρχικό Κεφάλαιο	5.000.000 (50 μερίδια x 100.000)
β) Αποθεματικό	3.000.000
γ) Νέο Κεφάλαιο	1.000.000 (10 μερίδια x 100.000)
Σύνολο Κεφαλαίου	9.000.000 : 60 = 150.000

Για να μην υποστούν λοιπόν τη μείωση των 10.000 δρχ από κάθε μερίδιο οι παλαιοί εταίροι, τα νέα μερίδια ονομαστικής αξίας 100.000 θα διατεθούν προς 160.000 δρχ. το ένα και η διαφορά θα γραφτεί ως «αποθεματικό από διάθεση μεριδίων υπέρ το άρτιο».

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΕΛΑΤΤΩΣΕΩΣ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

α) Ελάττωση πλεονάζοντος κεφαλαίου

Έστω Ε.Π.Ε. με κεφάλαιο 10.000.000 διαιρεμένο σε 100 μερίδια των 100.000 δραχ. το καθένα. Την εταιρία αποτελούν ο Α με 50 μερίδια, ο Β με 30 μερίδια και ο Γ με 20 μερίδια. Η γενική συνέλευση αποφασίζει μείωση του κεφαλαίου σε 5.000.000 με αντίστοιχη ακύρωση 50 μεριδίων σε αναλογία 25, 15 και 10.

Εταιρικό Κεφάλαιο	5.000.000
A 2.500.000	
B 1.500.000	
Γ <u>1.000.000</u>	
Δοσολυπτικοί λογ/μοί εταίρων	5.000.000
A 2.500.000	
B 1.500.000	
Γ <u>1.000.000</u>	
Ελάττωση Ε.Κ. κατά 50 μερίδια προς 100.000 ανάλογα προς τις εταιρικές μερίδες	
Δοσοληπτικοί λογ/μοί εταίρων	5.000.000
A 2.500.000	
B 1.500.000	
Γ <u>1.000.000</u>	
Ταμείο	5.000.000
Καταβολή της ονομαστικής αξίας των μεριδίων που ακυρώθηκαν	

β) Ελάττωση Κεφαλαίου εξαιτίας ζημίας

Έστω Ε.Π.Ε. με κεφάλαιο 5.000.000 διαιρεμένο σε 50 μερίδια των 100.000 δρχ. το καθένα. Σ' αυτή μετέχουν οι εταίροι Α, Β και Γ με αντίστοιχα μερίδια 25, 15, 10. Η γενική συνέλευση αποφάσισε τη μείωση του κεφαλαίου κατά 1.000.000 δρχ., δηλαδή όση η αντίστοιχη ζημία στον ισολογισμό. Η μείωση θα γίνει με ακύρωση 10 μεριδίων σε αναλογία 5, 3, 2.

Εταιρικό Κεφάλαιο		1.000.000
Α	5 μερίδια x 100.000	500.000
Β	3 μερίδια x 100.000	300.000
Γ	2 μερίδια x 100.000	<u>200.000</u>
Δοσολυπτικοί λογ/μοί εταίρων		1.000.000
Α	500.000	
Β	300.000	
Γ	<u>200.000</u>	

Ελάττωση του κεφαλαίου για κάλυψη ζημιάς με απόφαση Γ.Σ.

Δοσολυπτικοί λογ/μοί εταίρων		1.000.000
Α	500.000	
Β	300.000	
Γ	<u>200.000</u>	
Ζημίες χρήσεως		1.000.000
Συμψηφισμός ζημίας		

γ) Ελάττωση κεφαλαίου εξαιτίας αποκλεισμού εταίρου

Έστω Ε.Π.Ε. με κεφάλαιο 4.000.000 διαιρεμένο σε 20 μερίδια των 200.000 δρχ. το καθένα. Σ' αυτή μετέχουν οι Α, Β και Γ με αντίστοιχα μερίδια 8, 8 και 4. Η γενική συνέλευση αποφασίζει τον αποκλεισμό του εταίρου Γ και η αξία του μεριδίου ορίζεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο σε 250.000 το ένα και ακυρώνονται έτσι 4 μερίδια.

Εταιρικό Κεφάλαιο		800.000	
Γ 4 μερίδια X 200.000	<u>8.000.000</u>		
Δοσοληπτικοί λογ/μοί εταίρων			800.000
Γ	<u>8.000.000</u>		
Ελάττωση κεφαλαίου εξαιτίας αποκλεισμού του Γ			
Έκτακτες ζημιές		200.000	
Δοσοληπτικοί λογ/μοί εταίρων			200.000
Γ	<u>200.000</u>		
Ποσό ζημιάς σύμφωνα με απόφαση του Μονομελές Πρωτοδικείου			
Δοσοληπτικοί λογ/μοί εταίρων		1.000.000	
Γ	<u>1.000.000</u>		
Ταμείο			1.000.000
Καταβολή της αξίας των 4 μεριδίων προς 250.000 το καθένα			

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ο ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ
του Εμμ. Ι. Σακέλλη
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ «ΠΑΜΙΣΟΣ»
2. ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
του Εμμ. Ι. Σακέλλη
ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΒΡΥΚΟΥΣ» Ε.Ε.
3. Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ
του Γεωργίου Ν. Καφούση
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΝΤ. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑ
4. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ
του Ιωαν. Α. Ντόμαλη
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
5. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
της Αντωνίας Πουλάκου – Ευθυμιάτου
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΝΤ. Ν ΣΑΚΚΟΥΛΑ
6. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ & ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ II
του Κωνσταντίνου Ν. Καρδακάρη
INTERBOOKS
7. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ & ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ
ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Β΄ ΕΚΔΟΣΗ

